

Talentdetectie bij Kinderen in Stad Genk.

Een verkenning van het onderzoeksgebied
en zijn drie toepassingen.

Een scriptie van: Andrea Grimaldi, Dries Putzeis & Tommy Senders
Promotor: Christophe Van Eecke

LUCA school of arts
Educatieve master
Academiejaar: 2023-2024

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	7
1. Introductie.....	9
1.1 De vraag naar talentdetectie in stad Genk.....	9
1.2 De opdracht.....	10
De specificaties van de opdracht.....	11
1.3 Overzicht van de scriptie.....	11
2. Wat betekent de term “Talent”?.....	12
2.1 “Talent” binnen de literatuur.....	12
2.2 Tussenconclusie 1.....	14
2.3 “Talent” binnen de stad Genk.....	14
Technologische talenten.....	15
Sportieve talenten.....	15
Sociale talenten.....	16
Artistieke talenten.....	17
2.4 Tussenconclusie 2.....	17
2.5 Wat betekent artistiek talent?.....	18
2.6 Eindconclusie: Wat betekent de term “Talent”?.....	19
3. Wat is creativiteit?.....	21
3.1 Het creatief brein in ontwikkeling.....	21
3.2 Hoe uit creativiteit zich bij kinderen?.....	22
De stages van artistieke ontwikkeling.....	23
3.3 Tussenconclusie 1.....	25
3.4 De vier P’s van creativiteit.....	26
3.5 Eindconclusie: Wat is creativiteit?.....	27
4. De termen “flow” en “motivatie”.....	30
4.1 Wat is flow.....	30
Het “flow model”.....	31
4.2 Tussenconclusie 1.....	32
4.3 Hoe ervaren we “flow”?.....	32
4.4 Wat betekent de term “motivatie”.....	33
Intrinsieke en extrinsieke motivatie.....	33

4.5 Zelfdeterminatie theorie.....	33
4.6 Eindconclusie: de termen “flow” en “motivatie”	36
5. Ouders en hun invloed op “Talent”	37
5.1 Ouders en artistieke ontwikkeling.....	38
Het belang van ouderlijke inzet.....	39
5.2 Ouders als de sleutel tot talentontwikkeling.....	40
5.3 Ouders in zetten als coaches.....	41
Zelfeffectiviteit bij kinderen: Onderschatten.....	43
Kinderen vergelijken met rolmodellen: Overschatten.....	43
5.4 Eindconclusie: Ouders hebben invloed op “Talent”	44
6. De uitdaging van Talentontwikkeling.....	45
6.1 De 7 B’s van toegankelijkheid.....	46
Het aanbod binnen de stad Genk.....	46
6.2 Toelichting van de 7 B’s.....	47
Bruikbaarheid.....	47
Beschikbaarheid.....	47
Bereikbaarheid.....	47
Betrouwbaarheid.....	47
Betaalbaarheid.....	48
Begrijpbaarheid.....	49
Bekendheid.....	49
Begripvol en Betreedbaarheid.....	49
6.3 Eindconclusie: De uitdaging van Talentontwikkeling.....	50
7. De talentdetectietools.....	51
7.1 Detectietool ontwikkeld door Andrea Grimaldi.....	52
Conceptualisering van het platform.....	52
Drempels van het platform.....	53
Uitbreiding van het platform.....	53
7.2 Eindconclusie detectietool: Andrea Grimaldi.....	55
7.3 Detectietool ontwikkeld door Dries Putzeis.....	56
Waarom het concept van een vriendenboekje?.....	56
Conceptualisering van het vriendenboekje.....	56
Drempels van het vriendenboekje.....	58
Uitbreiding van het vriendenboekje.....	58
7.4 Eindconclusie detectietool: Dries Putzeis.....	60
7.5 Detectietool ontwikkeld door Tommy Senders.....	61
Conceptualisering van het sociaal artistiek atelier.....	62
Drempels van het sociaal artistiek atelier.....	62
Uitbreiding van het sociaal artistiek atelier.....	63
7.6 Eindconclusie detectietool: Tommy Senders.....	64
8. Eindconclusie scriptie.....	65

Noten.....	69
Bronnenlijst.....	70
Gebruik GenAI.....	77

Voorwoord

Met deze scriptie trachten wij een onderzoek uit te voeren in opdracht van stad Genk, gericht op het detecteren van artistiek talent bij kinderen. Het doel van deze scriptie is om een diepgaand begrip te verkrijgen over wat **“Talent”** betekent om zodoende een voorstel te ontwikkelen dat de stad Genk kan bijstaan in hun inspanning om jong artistiek talent te detecteren en te ondersteunen. Het proces van talentdetectie bij kinderen is van groot belang, omdat het hen in staat stelt om hun potentieel te ontwikkelen en, indien ze hier **“goesting”** in hebben, hun artistieke vaardigheden verder mee kunnen ontplooiën. De scriptie beoogt daarom inzicht te verschaffen in de huidige praktijken en uitdagingen rondom talentdetectie. We presenteren tot slot enkele voorstellen vanuit onze eigen expertise, die kunnen bijdragen aan een effectiever detectieproces.

Om dit doel te bereiken hebben we ons als team ingezet om een brede kijk op methodes en benaderingen te verkennen. Door gezamenlijk te werken aan dit onderzoek, hopen we waardevolle inzichten te bieden die kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van talentdetectie binnen de stad Genk.

Ten slotte willen we graag onze promotor **Christophe Van Eecke** en **Liesbeth Briers** van stad Genk bedanken voor hun begeleiding en ondersteuning gedurende dit onderzoeksproces.

1. Introductie

In onze snel evoluerende wereld wordt het steeds belangrijker om als kind gestimuleerd te worden om te blijven leren. Niet alleen op de schoolbanken, maar ook daarbuiten. Dit is ook de filosofie van de stad Genk. Echter, als we naar de cijfers van schoolgaande kinderen in deze stad kijken, zien we dat 16.9% van deze kinderen in het basisonderwijs momenteel een achterstand oplopen van minstens één jaar. In het middelbaar zien we dat dit percentage zich bijna verdubbelt tot wel 30.8% (Onderwijs in Vlaanderen, 2023). Volgens de recentste cijfers van de databank Onderwijs in Vlaanderen, leidt deze achterstand ertoe dat 16.7% van deze kinderen de school vroegtijdig verlaten. Deze schooluitval heeft heel wat gevolgen voor hun sociale ontwikkeling. “We weten dat deze jongeren vaak weinig zelfvertrouwen en zelfwaarde hebben, sneller geïsoleerd geraken en een grotere kans ervaren om geconfronteerd te worden met armoede” (Vlaanderen, z.d.).

Om dit te vermijden, moeten jongeren volgens Danielle Krekels (2018)¹ meer inzetten op hun **KernTalentenConstellatie**; de combinatie van je eigen aard, je potentieel en je intrinsieke motivatie. “Dit geeft je de sleutel tot het maken van keuzes die duurzaam bij je passen, die je het leven - jouw leven - doet leven met en voor voldoening” (Krekels 2018, 18). Deze denkwijze kan indirect verbonden zijn met het detecteren en het ontwikkelen van hun talenten. Door in te zetten op hun talenten, kunnen kinderen hun slaagkansen in het onderwijs vergroten (Vlaanderen, z.d.).

1.1 De vraag naar talentdetectie in stad Genk

Om het detecteren van talent bij kinderen te ondersteunen, heeft de stad Genk de laatste jaren veel aandacht besteed aan het classificeren van verschillende domeinen binnen hun bestaande dienstverlening, onder andere: kunst, sociale vaardigheden, technologie en sport (Briers, 2024). Een van onze contactpersonen binnen de stad Genk is Liesbeth Briers, adviseur op de dienst sector, mens & samenleving en tevens expert talentontwikkeling. Haar valt op, dat kinderen binnen de stad Genk vaak niet weten waarin ze uitblinken; “anderen moeten hen dat vertellen.” Om dit proces te verbeteren, is het essentieel om talent op een eenvoudige manier te kunnen detecteren en dit zo toegankelijk mogelijk te maken. “Het belangrijkste is dat ze vooral goesting krijgen” (L.Briers, 2023)². Daarom kregen wij, als kunstenaars, vanuit de stad Genk de vraag: **“Is er een mogelijkheid om aan talentdetectie te doen in de kunsten?”**

Deze scriptie gaat zich dus richten op het detecteren van talent, met een nadruk op artistiek talent. Met dit onderzoek trachten we te achterhalen wat het begrip talent precies betekent, hoe we het kunnen detecteren en hoe we hierop kunnen inspelen. Het doel van deze scriptie is enkele **tools** te conceptualiseren en aan te reiken waarmee kinderen potentieel kunnen ontdekken waar ze nu precies aanleg voor hebben en hoe we dit nu kunnen aanmoedigen, zodat we de schooluitval kunnen beperken.

1.2 De opdracht

Zoals je zojuist hebt kunnen lezen, hecht de stad Genk veel waarde aan het onderwerp **“Talent”**. Het werd al snel duidelijk dat deze opdracht een grotere vorm zou aannemen dan wij in eerste instantie dachten. Daarom leek het ons een goed idee om onze krachten en expertise te bundelen en deze opdracht als een team van drie aan te pakken. Dat wil dus ook zeggen dat het onderzoek dat in deze scriptie gaat volgen, tot stand is gekomen uit het samenbrengen van onze afzonderlijke onderzoeken, die hebben geleid tot de uitwerking van deze opdracht en scriptie.

De specificaties van de opdracht

De doelgroep, waarop de stad aan talentdetectie wil doen, zal bestaan uit **kinderen tussen de acht en tien jaar oud**. De stad had ons hierbij ook een aantal parameters meegeven die de opdracht beter zouden afbakenen. Het gegeven dat we gaan conceptualiseren, moest zowel laagdrempelig als toegankelijk zijn voor de gekozen doelgroep. Dit is belangrijk, omdat maar liefst 58,4% van de inwoners in Genk niet van Belgische afkomst is en dat er binnen deze cijfers nog eens 119 verschillende nationaliteiten aanwezig zijn (Rijksregister, 2023). Het is vanzelfsprekend dat de stad Genk hun hele gemeenschap wilt bereiken, inclusief degene die zich minder bij de stad betrokken voelen. Daarom is het belangrijk om de Nederlandse taal zo toegankelijk mogelijk te houden. Om dit te versterken kregen we het advies om dit te combineren met een uniform taalgebruik en een krachtige visualisatie van onze boodschap. Om aan al deze specificaties te voldoen, moeten we de eerder gestelde vraag van de stad omvormen naar een concrete onderzoeksvraag.

De vraag van de stad Genk luidde als volgt:

“Is er een mogelijkheid om aan talentdetectie te doen in de kunsten?”

Aangezien de gestelde vraag nog te open is voor interpretatie, is het antwoord simpel te herleiden tot een “ja”. Om dit te vermijden hebben we deze vraag omgevormd tot onderstaande onderzoeksvraag:

**Hoe kan de stad Genk op een actieve manier bijdragen
aan het ontdekken van artistiek talent bij kinderen?**

1.3 Overzicht van de scriptie

Nu we een concrete onderzoeksvraag hebben, is onze eerste focus om een beter zicht te krijgen op het doelpubliek. Aangezien de term **“Talent”** voor deze opdracht zo belangrijk is, hebben wij er ook baat bij om uit te zoeken wat talent nu precies betekent. De komende (sub)hoofdstukken zullen zich dus focussen op het streven naar een diepgaande betekenis voor de term **“Talent”**.

Wanneer de term **“Talent”** eenmaal gedefinieerd is, richten we ons op hoe creativiteit zich manifesteert bij kinderen, aangezien een definitie voor de term **“Talent”** niet voldoende zal zijn voor het detecteren van artistiek talent. Vervolgens onderzoeken we de link tussen **flow** en **motivatie** om te achterhalen hoe kinderen worden geactiveerd om creatief bezig te zijn. Zodra deze link duidelijk is, zullen we nader onderzoeken **welke rol ouders spelen** in de talentontwikkeling van kinderen, gezien ouders een belangrijke rol spelen in hun opvoeding. Wanneer al het voorgaande duidelijk gesteld is, zullen we het vervolgens hebben over de **7 B's van toegankelijkheid**. Deze onderverdeling gaat de ruggengraat vormen voor de talentdetectie tools die we gaan ontwikkelen. Al deze inzichten zullen leiden tot een aantal **finale conceptuele tools** die kunnen worden ingezet om artistiek talent te detecteren. Deze tools zullen uiteindelijk worden voorgelegd aan de stad Genk.

Het onderzoek dat hier wordt gepresenteerd, is het resultaat van een samenwerking tussen de auteurs van deze scriptie. Hoewel de tools die worden voorgesteld voortkomen uit de ideeën van één van de auteurs, is de ontwikkeling ervan tot stand gekomen door gezamenlijke inspanningen en overleg tussen alle auteurs. Elke tool is gekoppeld aan een specifieke auteur, maar het is belangrijk om te benadrukken dat elke auteur heeft bijgedragen aan het tot stand komen ervan.

2.

Wat betekent de term “Talent”?

Zoals we net hebben aangehaald is het belangrijk om een duidelijke definitie voor de term **“Talent”** te ontwikkelen. Een van de pioniers op het vlak van talent en talentontwikkeling in Vlaanderen is Luk Dewulf³. Zo schreef hij boeken zoals: ‘De talentenfluisteraar’ en ‘Ik kies voor mijn talent’ dat ondertussen aan zijn 15de druk toe is (Kiezen voor talent, z.d.). Dit bewijst dat de methodes van de Dewulf goed worden omarmd in de samenleving. Verder heeft de eerder vernoemde Danielle Krekels ook een aantal interessante concepten verkend die kunnen bijdragen aan het definiëren van de term **“Talent”**. Het eerste deel van dit hoofdstuk zal zich daarom focussen op het verkennen van de term **“Talent”** binnen de literatuur.

Daarnaast heeft Liesbeth Briers voor de stad Genk al inspanningen verricht om de term visueel uit te werken. Daarom is het ook waardevol om deze inzichten verder onder de loep te nemen. Dit zullen we verkennen in het tweede deel van dit hoofdstuk.

2.1 “Talent” binnen de literatuur

Wanneer mensen denken aan talent, denken ze volgens DeWulf (2021) aan de getalenteerde mensen om ons heen. Het is dan ook niet zo verwonderlijk om vast te stellen dat de media de term **“Talent”** veelvuldig in de mond nemen. “Als we het woord talent horen in de media, beperkt de betekenis ervan zich vaak tot ‘de beste zijn’ of ‘in iets uitblinken’: denk maar aan televisieprogramma’s als Belgium’s got talent of the voice of holland. (...) Met andere woorden: mensen gebruiken het woord “talent” vaak om uit te drukken dat iemand uitzonderlijk goed in iets is (DeWulf, 2021, 13). De term **“Talent”** gaat dus niet over ergens de beste in te willen zijn of een bepaalde activiteit moeiteloos afwerken. De essentie ligt er volgens DeWulf in om te achterhalen **welk effect een activiteit op een individu heeft**.

Zoals al eerder vermeld, heeft Danielle Krekels (2018) ook onderzoek verricht naar wat talent precies betekent. Volgens haar wordt de term veel te “eng” begrepen, wat resulteert in drie betekenissen die de samenleving gebruikt om **“Talent”** bij anderen te erkennen, die op de volgende pagina staan uitgeschreven.

1. **‘Dat is echt een talent!’** : Iemand kan iets fantastisch goed, veel beter dan andere.
2. **‘Zij heeft enorm veel talent!’**: Veel aanleg om later iets echt goed te kunnen.
Ze is er nog niet helemaal, maar ze heeft wel de aanleg ervoor om het ooit geweldig te kunnen.
3. **‘Hij is echt getalenteerd!’**: Hij kan al die dingen beter dan andere,
maar er zit ook nog heel wat veelbelovend in hem.

Krekels (2018) beweert ook dat talent iets is wat vanzelfsprekend is en we daar al doende zelf achter komen, daardoor maken mensen keuzes onder het motto: ‘Niet geschoten is altijd mis’. Wanneer er dan toevallig raak in de roos wordt geschoten, ervaren mensen een gevoel van euforie. Wanneer ze missen geeft dit een gevoel van tijdverspilling en energie (Krekels, 2018). Om dit te vermijden, zijn er door Dewulf vier vragen ontwikkeld die men zich kan stellen om hun talent te ontdekken, deze worden de lagen van Talent genoemd:

1. **Welke activiteit kost je geen moeite en geeft je voldoening?**
2. **Wanneer vliegt de tijd voor jou?**
3. **Welke activiteit laadt de batterij op voor jou?**
4. **Wanneer kan je je authentieke zelf zijn?**

**“Als je iets doet waar je goed in bent, laad je je batterij op.
Als je doet waar je niet goed in bent, loopt je batterij leeg”
(Dewulf, 2021, 23).**

Als er dan op deze manier een talent wordt ontdekt, kunnen we dit ook als een onderdeel van kerntalenten zien. Een kerntalent, zoals Krekels (2018) beschrijft, is een combinatie van een talent ‘hebben’ en een talent ‘zijn’. Deze bewering komt terug in de eerder vernoemde **“KernTalentenConstellatie”**, die we in de introductie hebben aangehaald. Dat wil dus zeggen dat deze constellatie kan worden ontwikkeld door middel van training en ervaring. “Werken aan je talent doet iedereen liefst volgens zijn eigen aard (natuur, zijn) plus zijn potentieel (talent, aanleg, zullen kunnen) plus zijn intrinsieke motivatie (goesting, willen)” (Krekels, 2018, 18).

Wanneer een persoon dan ‘in zijn talent zit’ is de kans groot dat de tijd voorbij vliegt. DeWulf benoemt dit fenomeen als **“flow”**, dat ontdekt werd door de Amerikaanse psycholoog Mihaly Csikszentmihalyi. “Flow Is goed. En gezond! Maar té veel flow kan nadelig zijn. (...) Want het kan je behoorlijk uitputten (Dewulf, 2021, 20).

2.2 Tussenconclusie 1

Zoals we hierboven hebben beschreven kan een persoon een talent bezitten, zonder dit zelf door te hebben. Dit talent komt meestal tot uiting wanneer de persoon in kwestie een indrukwekkende prestatie heeft geleverd binnen een bepaald domein. Uiteraard is het ook perfect mogelijk dat diezelfde persoon over meer talenten kan beschikken dan men in eerste instantie dacht. Krekels (2018) maakte hierin een onderscheid en kwam uit op 23 kerntalenten die een persoon kan bezitten. Dewulf (2021) daarentegen kwam zelfs tot de conclusie dat er 39 verschillende talenten zijn. Alhoewel wij dit erkennen, zijn we van mening dat deze onderverdelingen van talenten te moeilijk zullen zijn voor ons doelpubliek. Echter, zijn we wel akkoord met het feit dat **‘flow’** en **‘motivatie’** een belangrijke rol spelen in het detecteren van (artistiek) talent. In het hoofdstuk “flow en motivatie” zullen we de definitie van deze begrippen verder uitdiepen.

Ondanks deze nieuwe inzichten, moeten we ook rekening houden met wat de stad Genk en Liesbeth Briers al van inspanningen hebben geleverd op vlak van talentdetectie. Dit zullen we in het volgende deel in kaart proberen te brengen.

2.3 “Talent” binnen de stad Genk

De stad Genk heeft de laatste jaren veel aandacht besteed aan het classificeren van een viertal domeinen binnen hun bestaande dienstverlening. Dit onderzoek werd getrokken door Liesbeth Briers. Hier werd aan elk domein een specifiek **“Talent”** aan verbonden, wat volgens ons aantoont dat de stad op deze manier al een aanzet heeft gedaan op talentdetectie. We bekijken dit vanaf nu dus niet meer als domeinen, maar als talenten. Deze staan hieronder uitgeschreven.

1. **Technologische talenten.**
2. **Sportieve talenten.**
3. **Sociale talenten.**
4. **Artistieke talenten.**

Aangezien er voor deze talenten door de stad al een hoop inspanningen zijn geleverd, leek het ons waardevol om deze initiatieven op te lijsten en ze onder te verdelen over de verschillende talenten.

Technologische talenten

Wanneer we kijken naar de inspanningen rondom de technologische talenten in de stad Genk, zien we dat er de laatste jaren sterk geïnvesteerd is in de T2 campus. Deze ligt op de voormalige mijnsite van Waterschei, waar een deel van toegewijd en omgetoverd is tot een technologiecampus, waarin duurzaamheid en innovatie centraal staan (Thor park, 2022). TECHville is een van de initiatieven die terug te vinden zijn op deze campus en wordt beschreven als; “een uniek **STEM-avontuur** voor jongeren van 10 tot 18 jaar waar beleving en samenwerken centraal staan” (labiomista, z.d.). De jongeren worden uitgedaagd om met verschillende technologische snufjes aan de slag te gaan. Hierdoor komen ze in aanraking met het TECH talenthub programma, waarin workshops worden georganiseerd met de nadruk op levenslang leren (Stad Genk, z.d.). Deze werkvorm zorgt ervoor dat de stad een **veilige omgeving** creëert voor jongeren, waar ze op speelse wijze hun eigen talenten op het gebied van technologie kunnen ontdekken.”

Sportieve talenten

“Genk is echt een voetbalstad”, is wat Liesbeth Briers ons vertelt wanneer we het hebben over sportief talent in de stad. Deze uitspraak is te verklaren, gezien Genk de thuishaven is van de gelijknamige profclub KRC Genk. Die anno 2024 nog steeds op het hoogste niveau in het Belgisch voetbal speelt. Naast het profvoetbal, onderhoudt de club ook een jeugdopleiding die de naam KRC Genk Jeugd draagt en ruimte biedt om 220 spelers op te leiden (Zinkinfo Benelux, z.d.). Deze opleiding werpt zijn vruchten af, want uit een rapport van de KBVB, die jeugdlicenties toekent aan profclubs, kwam de opleiding van Genk als derde beste uit de bus (Dom, 2023). Het succes is ook zichtbaar in het feit dat rode duivels Kevin de Bruyne en Thibaut Courtois hier hun opleiding volgden (Eeckhaut, 2013).

Naast al dat voetbal talent, probeert de stad door middel van het ‘SportKompas’ kinderen uit het basisonderwijs warm te maken om andere sportieve talenten bij zichzelf te ontdekken (L. Briers, 2023)⁴. Het programma wordt ingezet als oriëntatie tool om kinderen van 8 tot 10 jaar te helpen bij het kiezen van de juiste sport. (Sportkompas, z.d.). Het Kompas steunt op drie grote elementen, “I LIKE”, “I AM” en “I DO”, die elk bestaan uit verschillende interactieve vragenlijsten en proeven. Hieruit krijgen kinderen een resultaat met 12 beweegoefeningen die hun vaardigheden op het gebied van kracht, uithoudingsvermogen, lenigheid, coördinatie en balans kunnen testen (SportKompas, z.d.)

Sociale talenten

Naast de technologische en sportieve talenten, investeert de stad Genk ook in sociale talenten. Hoewel ze dit niet rechtstreeks doen, hebben ze wel organisaties die zich vanuit het sociaal welzijn inzetten om deze talenten bij kinderen te ontwikkelen. Hierbij nemen organisaties zoals **Gigos** en **TALim** een belangrijke rol in.

Gigos

Gigos is een sociaal welzijnsorganisatie dat is ontstaan in het jaar 2004. Het is een schaalvergroting en samensmelting van de verschillende jongerenwerkingen in Genk (Jeugdwelzijnswerk Vroeger en Nu, z.d.). Het jeugdwelzijnswerk in Genk vormt de kern van ondersteuning en ontwikkeling voor jongeren. Het waarborgt hun welzijn en groei door middel van diverse diensten en programma's die gericht zijn op de fysieke-, emotionele-, sociale- en cognitieve ontwikkeling (GIGOS, z.d.). Tijdens een studiedag genaamd 'GenZ', werd het Bib Ambassadeurs-initiatief, opgezet in opdracht van de stad, aan ons gepresenteerd als een voorbeeld van zo'n succesverhaal.

Destijds, toen de stad Genk in 2008 hun nieuwe bibliotheek bouwde, merkte ze op dat hier veel hangjongeren naar toe trokken. Hoewel ze geen ernstige problemen veroorzaakten, waren er wel incidenten waarbij grenzen werden overschreden. Daarom werd **Houssein Bouharras** aangesteld om dit probleem aan te pakken. Zijn inspanning mondde uit in een succesverhaal, omdat het op de dag van vandaag niet enkel heeft bijgedragen aan het oplossen van problemen in de bibliotheek, maar ook steun verleent aan de diverse jongeren die erbij betrokken zijn. Het geeft de betrokken jongeren ook een gevoel van betekenis en ondersteuning bij het vinden van betrokkenheid en de herstelling van het contact en relatie met hun ouders. Dit benadrukt de behoefte van hedendaagse jongeren om gezien en gewaardeerd te worden en de rol die hun ouders hierin spelen. Het project begeleidt jongeren ook bij het ontdekken en benutten van hun talenten, omdat ze volgens Bouharras steeds meer aan hun lot worden overgelaten naarmate ze ouder worden. Daarom is het belangrijk dat ze worden geholpen in het vinden van hun interesses en passies, waardoor de intrinsieke motivatie wordt gestimuleerd.

TALim

Naast Gigos is er ook de organisatie TALim (TALentontwikkeling Limburg). Dit initiatief startte in oktober 2021 met een pilotproject in het KRC Genk stadion, waar gemotiveerde kinderen samen komen in zogenoemde "Talent Ateliers" (KRC Genk, z.d.). Het is een driejarig programma, waarin kinderen op zaterdagochtend in sessies van 40 minuten leren kennismaken met verschillende beroepen. Deze beroepen worden gepresenteerd door verschillende experts die zorgvuldig zijn geselecteerd door de organisatie om hun passie met de kinderen op een interactieve manier te delen. Via deze weg krijgen de leerlingen de kans om verschillende beroepen te verkennen die hen mogelijk interesseren. Zo ontdekken de kinderen zelf welke interesses ze hebben en waar ze goed in zijn (UHasselt, z.d.).

Artistieke talenten

Hoewel Genk voornamelijk bekend staat om zijn rijke mijngeschiedenis, heeft de stad ook een boeiende artistieke geschiedenis. Zelfs vóór André Dumont de eerste steenkool uit de Genkse bodem haalde, was er al sprake van een levendige artistieke gemeenschap in de 19e eeuw, met landschapsschilders zoals Emiel Van Doren (Emile van Dorenmuseum, z.d.).

Door dit artistiek verleden is het niet verwonderlijk dat de stad Genk zich ook inzet voor het ontwikkelen van artistiek talent. Dit doen ze via de Genkse academie voor kunst. Hier kunnen kinderen vanaf zes jaar hun artistieke voorkeuren ontdekken (gavoorkunst, z.d.). Naast hun eigen academie, is er op site C-mine ook een LUCA School of Arts campus te vinden, waar hoger kunstonderwijs wordt gegeven; “Een broedplaats voor jong talent” (luca-arts, z.d.). Naast deze campus biedt de stad Genk ook vestigingen aan zoals ‘Het Werkhuis’, die een extensie van het leren aan LUCA aanbiedt (Werkhuis, z.d.). Buitenaschoolse en hoger kunstonderwijs verschaft de stad ook middelbaar kunstonderwijs. De bekendste school op dit vlak is het Atlas college dat “uniek kunstonderwijs verschaft in Limburg” (Atlas College, z.d.). Dit proberen ze te bereiken door op een atelier gerichte manier te werken.

Hiernaast kunnen professionele beeldende kunstenaars, zoals Piet Stockmans, subsidies bij de stad aanvragen voor hun vrijzinnige kunstprojecten, die kunnen oplopen tot €10.000 (Genk, z.d.). Hierbij moet wel de kanttekening gemaakt worden dat er een hele procedure aan vooraf gaat voor een bepaald bedrag wordt toegekend.

2.4 Tussenconclusie 2

Uit het voorgaande onderzoek naar verschillende soorten talenten binnen de stad Genk blijkt dat er al veel inspanningen zijn geleverd op het gebied van technologische, sportieve, sociale en artistieke talentdetectie. Echter hebben we vastgesteld dat de stad zich voornamelijk richt op het **onderwijzen van artistiek talent**, wat in contrast staat met de andere initiatieven, aangezien deze voornamelijk buiten het reguliere onderwijs worden aangeboden. Kinderen hebben dus buiten het kunstonderwijs weinig tot geen mogelijkheden om hun creatieve talenten te ontdekken. Het onderwijs dat wordt aangeboden, beperkt zich vaak tot een reeks opdrachten waarin het werk aan een aantal parameters moet voldoen. Dit leidt er vaak toe dat ze als conceptuele kunstenaars gaan denken en handelen op basis van gedematerialiseerde, op tijd gebaseerde en relationele aspecten (Bremmer, Heijnen, Lucero, 2019). Hierdoor krijgen sommige werken niet de kans om door anderen erkend te worden.

Toch zien we dat het DKO (Deeltijds KunstOnderwijs) populairder is dan ooit. Uit cijfers, die dateren van het schooljaar 2022-2023, zien we dat maar liefst 2.451 leerlingen zich hebben ingeschreven voor een opleiding aan de Genkse Kunstacademie, een record (Dataloep, z.d.). Dit is op zich een positieve vaststelling. Echter, wanneer ze tijdens de inschrijving worden geconfronteerd met het feit dat ze verplicht moeten intekenen op een aantal theoretische uren, kan dit een aanzienlijke impact hebben op de **intrinsieke motivatie**. Dit negatieve effect staat ook haaks op de definitie die Liesbeth Briers (2024)⁴ aan de term “**Talent**” geeft, namelijk dat “**Talent**” iets is wat je veel en graag moet doen.

Het bovenstaande suggereert dat er kansen zijn om het detecteren en ondersteunen van **artistiek talent** buiten het onderwijs te optimaliseren. Daarom lijkt het ons waardevol om onze focus scherper te stellen en artistiek talent van dichtbij te bekijken en te onderzoeken wat dit nu precies inhoudt. Hiermee hopen we op het einde van dit hoofdstuk de onderdelen verzameld te hebben om onze definitie voor de term “**Talent**” te kunnen formuleren.

2.5 Wat betekent artistiek talent?

Om het identificeren en ondersteunen van artistiek talent buiten het onderwijs te verbeteren, is het essentieel om een helder begrip te vormen over wat artistiek talent precies omvat. Marieke van Oosterhout (2004), specialist in hoogbegaafd onderwijs, beschouwt artistiek talent als een samenspel van verschillende vaardigheden binnen kunstdisciplines. Deze vaardigheden worden gebruikt om uiting te geven aan gevoelens, gedachten, ideeën of zaken die in hun **omgeving** opvallen. Volgens haar kunnen we artistiek talent dan ook benoemen als **artisticiteit**, wat het volgende betekent: “Artisticiteit is een competentie die moeilijk te ontwikkelen valt als je deze van nature niet bezit. Artisticiteit is het samengaan van passie, vaardigheden en creativiteit.” (van Oosterhout, z.d.). **Passie** in deze context begrijpen wij als een verlangen naar hetgeen wat je graag wilt doen. **Vaardigheden** beschouwen wij als de capaciteiten om een bepaalde creatieve taak uit te voeren, denk hierbij aan tekenen, schilderen, games maken en productontwikkeling. **Creativiteit** hiernaast is hetgeen wat je van nature hebt en zoals Oosterhuis zojuist heeft gezegd, moeilijk te ontwikkelen is.

Creativiteit speelt vanzelfsprekend in artistiek talent een grote rol, maar zoals net is beschreven, is artisticiteit moeilijk te ontwikkelen. Echter hoeft je geen artiest te zijn om je creatief te kunnen uiten. De website idea Sandbox (2023) gaat verder in op dit onderwerp en verdeelt dit onder twee soorten vaardigheden:

1. **Artistieke Vaardigheid.**
2. **Creatieve Vaardigheid.**

Artistieke vaardigheden bestaan uit de vaardigheden en talenten die nodig zijn om kunst te creëren. Aan de andere kant omvatten creatieve vaardigheden de nodige capaciteiten om vanuit talent en verbeelding te creëren en problemen op te lossen (Idea Sandbox, 2023).

Door bovenstaande stellingen kunnen wij artistiek talent bekijken als een combinatie van passie, vaardigheden en creativiteit, die individuen in staat stellen om hun eigen ideeën om te zetten in creatief handelen. Hierbij willen we wel stellen dat dit handelen zich niet per se hoeft te uiten in een eindproduct. De stelling dat een persoon zowel artistieke als creatieve vaardigheden moet bezitten om dit handelen mogelijk te maken, lijkt ons niet correct. Ondanks dat Van Oosterhout beweert dat creativiteit moeilijk te ontwikkelen is, als je het van nature niet bezit, geloven we wel dat dit op een manier aan te wakkeren is.

2.6 Eindconclusie: Wat betekent de term “Talent”?

In dit hoofdstuk hebben we geprobeerd te achterhalen wat de term **“Talent”** betekent. Na onze analyse binnen de literatuur, blijkt dat het detecteren en definiëren van talent een complex proces is, omdat iedereen een andere betekenis aan de term **“Talent”** geeft. Luc de Wulf bijvoorbeeld stelt dat de term **“Talent”** niet gaat over ergens het beste in te willen zijn, maar dat de essentie ligt in het te achterhalen van welk effect een activiteit op een individu heeft. Danielle Krekels praat dan weer over kerntalenten en de combinatie van een talent ‘hebben’ en een talent ‘zijn’. Dit linkt ze aan de **“KernTalentenConstellatie”**. De combinatie van je eigen aard, je potentieel en je intrinsieke motivatie. Beide benoemen een groot aantal talenten, die we wel erkennen maar waarbij we merken dat deze te veel en te complex zullen zijn voor ons doelpubliek. Hiernaast zijn we het eens met hun beweringen over het belang van flow en motivatie bij het beoefenen van talent.

Vervolgens hebben we ontdekt dat de stad Genk door middel van verschillende initiatieven al aanzienlijke inspanningen levert op het gebied van talentdetectie. Deze hebben wij onderverdeeld in; **Technologische-, Sportieve-, Sociale- en Artistieke talenten**. Hierdoor is het duidelijk geworden dat er in Genk voor bijna elk onderwijsniveau een school te vinden is die artistiek talent onderwijst. Echter, buiten het onderwijs is er weinig tot geen mogelijkheid om artistiek talent te ontwikkelen. Dit staat in contrast met andere initiatieven zoals de sociale organisatie GIGOS, die wel buiten een onderwijscontext wordt aangeboden. Daarbij komt het feit dat leerlingen op school geconfronteerd worden met verplichte opdrachten waarin het werk aan een aantal parameters moet voldoen. Uiteindelijk beïnvloedt dit de **intrinsieke motivatie** van de leerling waardoor men overweegt af te haken. Hierdoor konden we vaststellen dat de definitie van Liesbeth Briers over het begrip **“Talent”** niet overeenkwam met deze vaststelling. Volgens haar is **“Talent”** iets wat je veel en graag moet doen.

Als laatste stap zijn we op zoek gegaan naar de betekenis van artistiek talent, met de intentie een eigen definitie voor de term **“Talent”** te ontwikkelen. Dankzij het werk van Marieke van Oosterhout, konden we artistiek talent benoemen als **artisticiteit**, wat neerkomt op een competentie die moeilijk te ontwikkelen is als je dit van nature niet bezit. Oosterhout beschrijft **Artisticiteit** als het samenbrengen van passie, vaardigheden en creativiteit. Daarbij komt kijken dat je volgens de idea sandbox, creativiteit weer kunt onderverdelen in twee soorten vaardigheden: **Artistieke vaardigheid** en **Creatieve vaardigheid**.

Dit hoofdstuk heeft bewezen dat er geen eenduidige definitie voor de term **“Talent”** bestaat. Het is dan ook niet eenvoudig om voor ons de term te definiëren, maar door onze bevindingen samen te voegen, zijn we tot de volgende werkdefinitie gekomen:

““Talenten” zijn de dingen die je graag doet en waar je goed in kan worden.”

“Blijven proberen is meer ontdekken en meer ontdekken is meer talent ontwikkelen.”

3.

Wat is creativiteit?

Nu we een eigen definitie voor de term “**Talent**” hebben ontwikkeld, kunnen we verder kijken naar het concept van creativiteit. Eerder hebben we ondervonden dat creativiteit een integraal deel uitmaakt van artistiek talent. Daarom onderzoeken we in dit hoofdstuk hoe creativiteit zich verhoudt tot artistiek talent en wat de rol ervan is in het ontwikkelen van artistieke vaardigheden en het creatief oplossen van problemen. Aangezien creativiteit tot hiertoe een vrij abstract gegeven is, trachten we met dit hoofdstuk het concept van ‘creativiteit’ concreet hanteerbaar te maken. Om dit te bereiken willen we eerst achterhalen hoe creativiteit zich manifesteert bij kinderen en welke rol het speelt in hun artistieke ontwikkeling. Hierdoor hopen we een beter beeld te krijgen op welke strategieën we kunnen inzetten om het artistieke potentieel van kinderen te ontdekken.

3.1 Het creatief brein in ontwikkeling

Als we willen weten hoe creativiteit tot ontwikkeling komt, is het verstandig om, volgens neurobioloog dr. Dick Swaab (2018), het menselijke brein te bekijken. Volgens hem worden er in het brein voor en na onze geboorte al enkele eigenschappen vastgelegd die belangrijk zijn voor ons later functioneren. Dit functioneren heeft volgens ons betrekking op hoe wij als mensen talenten ontwikkelen. Swaab deelt zijn theorie met behulp van psychologie in, onder de volgende vijf karakterkenmerken:

1. **Extraversie.**
2. **Vriendelijkheid.**
3. **Consciëntieus zijn.**
4. **Stabiliteit.**
5. **Openstaan voor ervaringen.**

Elk persoon bezit deze karakterkenmerken, alleen is de een al beter ontwikkeld dan de ander. Hoe deze zogenoemde ‘**Big 5**’ invloed heeft op de ontwikkeling en kansen van een kind, zullen we uitgebreider toelichten in hoofdstuk 5.

De karakterkenmerken komen tot stand in het menselijk brein, vandaar dat het brein ook een uiterst complex orgaan is. Zoals Swaab het beschrijft is dit orgaan “een netwerk van 100 miljard neuronen- (...) en nog eens 10.000 maal zoveel celcontacten, de synapsen” (Swaab, 2018, 11). Dit netwerk komt tot stand doordat de hersencellen door middel van zelforganisatie verschillende netwerken uitbouwen. Naast deze zelforganisatie speelt de ‘survival of the fittest’-principe een belangrijke rol, waarbij het ervoor zorgt dat alleen sterke verbindingen en cellen in de hersenen overblijven. Met andere woorden, niet optimale verbindingen verdwijnen, als ook de hersencellen die deze verbindingen hebben proberen te maken (Swaab, 2018, 11). Deze vaststelling toont aan dat elk menselijk brein uniek is. Swaab beschrijft dit als “Neuroanatomie is destiny”, wat verwijst naar de variatie in hersengebieden die onze mogelijkheden, talenten en beperkingen bepalen.

We weten dus nu dat de persoonskenmerken al vroeg in de ontwikkeling van het brein worden vastgelegd. Dit doet ons nadenken over de impact op het gebied van vroege talentontwikkeling bij kinderen. Deze procedure in de ontwikkeling van hersenen komt overeen met een stelling van Marieke Oosterhout die eerder in hoofdstuk 2.5 is aangehaald, namelijk dat creativiteit/artisticiteit een competentie is die moeilijk te ontwikkelen valt als je deze van nature niet bezit. De vraag die we ons hierbij kunnen stellen is hoe creativiteit zich dan uit bij kinderen?

3.2 Hoe uit creativiteit zich bij kinderen?

Ondanks de bevindingen van Swaab en Oosterhout, lijkt het ons wel mogelijk om creativiteit, zoals we in hoofdstuk 2.5 hebben gesteld, “aan te wakkeren”. Danielle Krekels (2018) stelt dat het menselijk brein pas rond de leeftijd van 24 jaar volledig ‘rijp’ is. Zo blijkt volgens haar dat, wanneer we in de puberteit verkeren, er onder invloed van bijvoorbeeld hormonen, heel wat veranderingen in de hersenen gebeuren. Hierdoor komengedragveranderingentotstand. “Nadat de prefrontale cortex (...) helemaal rijp is, word je weer jezelf” (Krekels, 19, 2018). Om jongeren te begeleiden naar het ‘jezelf zijn’, moeten we hen de zogenaamde “**Leukertjes**” uit hun kindertijd laten herontdekken. Leukertjes zoals Krekels ze beschrijft, is een verzamelwoord, dat alle activiteiten en interesses omvat die een kind kan hebben en uitvoeren. Het zijn deze leukertjes waarin wij een mogelijkheid zien om creativiteit bij kinderen aan te wakkeren.

“**Leukertjes**” worden bepaald door de drie componenten van de eerder aangehaalde “**KernTalentenConstellatie**” die we in de Introductie hebben besproken. Wanneer een leukertje past bij de aard, het potentieel, talent en de goesting van het kind, dan zal het aanslaan. Dit zal anders aan hen voorbijgaan. “Alleen wat je als kind graag deed, gewoon uit jezelf, (...) legt al sterk de KernTalenten bloot” (Krekels, 2018, 21).

Hieruit kunnen we dus opmaken dat de context waarin de leukertjes tot uiting komen, kan veranderen naarmate ze ouder worden. Dit betekent dat creativiteit in deze context ook constant in beweging is. Het is dus een creatief ontwikkelingsproces dat met de leeftijd mee evolueert. Kunstdocent Viktor Lowenfeld heeft op dit vlak veel onderzoek verricht. Lowenfeld (1964) stelt dat, wanneer we verschillende losse creatieve elementen samenbrengen in een bepaalde context, dit zal leiden tot op zichzelf staande en creatieve ervaringen. Dit fenomeen kunnen we als **integratie** bestempelen. Hierdoor kunnen we ons de vraag stellen welke afzonderlijke elementen er verwerkt moeten worden in een creatieve ervaring? Lowenfeld benoemt dat er vier soorten ervaringen zijn die hierbij passen, namelijk:

1. **Emotionele ervaringen.**
2. **Intellectuele ervaringen.**
3. **Perceptuele ervaringen.**
4. **Esthetische ervaringen.**

“Geen van hen verschijnt in een pure vorm. Het ligt in de aard van een creatieve ervaring dat ze allemaal samenkomen om een entiteit te vormen.” (Lowenfeld, 1964, 45). De aannames die we zojuist hebben gesteld, komen het best tot uiting in de **De stages van artistieke ontwikkeling** (*stages of artistic development*).

De stages van artistieke ontwikkeling

Volgens Lowenfeld kunnen we het artistiek ontwikkelingsproces opdelen in verschillende fases die kinderen doorlopen. Deze noemt hij de “De stages van artistieke ontwikkeling” (Brutger, z.d.). Het is een fasentheorie die aan de hand van tekeningen blootlegt hoe kinderen groeien en ontwikkelen binnen artistiek talent. Naast Lowenfeld hebben andere onderzoekers zoals Marianne Kerlavage en Judy Burton zich ook over dit onderwerp ontfermt (Teixeira, z.d.). In samenspraak zijn ze uitgekomen op de volgende zeven fases:

1. **Krabbelfase.** (2 tot 4 jaar)
2. **Pre-schematische fase.** (4 tot 6 jaar)
3. **Schematische fase.** (7 tot 9 jaar)
4. **Opkomende Realisme fase.** (9 tot 11 jaar)
5. **Pseudo-realisme fase.** (11 tot 13 jaar)
6. **De Beslissingsfase.** (14 tot 17 jaar)
7. **Kunst van adolescenten.** (17+ jaar)

Een van de kenmerken van deze theorie is dat het een universeel gegeven is, “kinderen over heel de wereld, ongeacht ras, sociaaleconomische factoren, cultuur, enzovoort, doorlopen deze stadia. (...)” geen enkel stadium wordt overgeslagen.” (Gregory, 2002, 1). Deze uitspraak laat merken dat er veel factoren zijn die de snelheid waarmee een kind zich ontwikkelt kan beïnvloeden. Echter, is het ook zo dat er geen duidelijke nationale richtlijnen zijn, waardoor de observaties van deze fases per locatie kunnen variëren (Teixeira, z.d.). Dit zorgt er dus voor dat elke fase erg dynamisch kan worden ingevuld en daardoor soms overlapt met verschillende eigenschappen, zoals kleurgebruik, ruimtelijk inzicht en het menselijk lichaam (Gregory, 2002).

In het hoofdstuk 1.2 hebben we de doelgroep waarvoor we dit onderzoek voeren vastgelegd. De stad Genk wil, zoals eerder vermeld, aan talentdetectie doen bij **kinderen tussen de acht en tien jaar oud**. Als we deze leeftijdsklasse zouden indelen volgens bovenstaande theorie, dan komen we tot de conclusie dat deze leeftijd overeenkomt met de **Schematische fase** en gedeeltelijk met de **Opkomende Realisme fase**. Daarom lijkt het ons een goed idee om deze fases van dichterbij te bekijken en te achterhalen hoe deze zich uiten bij het kind.

Schematische fase (7 tot 9 jaar)

De **Schematische fase** wordt gekenmerkt door het feit dat kinderen bewust worden van de ruimte om hen heen (Brutger, 2011). Dit wil zeggen dat ze meer kennis verwerven over de wereld. De tekeningen die ze maken worden ook steeds gedetailleerder (kindertekeningen, z.d.). “Objecten in de tekening hebben een relatie met wat omhoog is en wat omlaag is. (...) Kleuren worden weerspiegeld zoals ze in de natuur voorkomen. Vormen en objecten zijn gemakkelijk te definiëren.” (Brutger, z.d.). Kinderen leren zo ook dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen mensen, denk hierbij aan het onderscheid tussen mannen en vrouwen (kindertekeningen, z.d.). We moeten wel stellen dat hoewel kinderen bewust worden van de werkelijkheid, ze dit nog niet los kunnen zien van fantasie.

“The child sees the world differently from the way he draws it. It is precisely from our analysis of this discrepancy between the representation and the thing represented that we gain insight into the child’s real experience”
(Lowenfeld, 1964, 21).

Opkomende Realisme fase (9 tot 11 jaar)

Wanneer kinderen de leeftijd van negen bereiken, komen ze in de **opkomende Realisme fase** terecht. Ze worden zelfbewuster, wat leidt tot het feit dat ze kritisch gaan nadenken over zichzelf (Brutger, z.d.). Lowenfeld stelt dat kinderen daardoor voor de eerste keer geconfronteerd worden met het feit dat hun artistieke vaardigheden nog niet genoeg ontwikkeld zijn. Hierdoor hebben ze moeite om de objecten vorm te geven op de manier hoe ze in de werkelijkheid tonen. Dit leidt ertoe dat ze schetsmatiger te werk gaan. Opvallend hierin is ook dat hetgeen wat ze in deze fase tekenen, erg afhankelijk is van de interesses van het kind. Als laatste willen we ook meegeven dat kinderen in deze fase vaak vriendschappen vormen met hetzelfde geslacht.

3.3 Tussenconclusie 1

Na het onderzoeken van de ontwikkeling van creativiteit bij kinderen, kunnen we concluderen dat het aanwakken van creativiteit in de vroege levensjaren cruciaal is voor verdere artistieke ontwikkeling. Wanneer kinderen puberen, kunnen ze zichzelf verliezen, daarom wijst Danielle Krekels op het belang van het herontdekken van de “**Leukertjes**” uit de kindertijd. Deze leukertjes zijn gekoppeld aan de KernTalentenConstellatie van het kind. Dit inzicht leidde ons tot “**de stages van artistieke ontwikkeling**” van Viktor Lowenfeld, waarin we geleerd hebben dat creativiteit bij kinderen een dynamisch proces is dat zich ontvouwt doorheen de levensfasen. Onze focus binnen deze theorie lag voornamelijk op de **schematische-** en de **opkomende realisme fase**, aangezien deze hun eigen leende tot de opgelegde doelgroep. Deze fasen laten ons zien dat kinderen zelfbewuster worden en zodoende de wereld gedetailleerder gaan bekijken. Hierdoor worden ze kritischer op hun eigen artistieke vaardigheden, waardoor duidelijk wordt wat hun wel en niet ligt.

Het stimuleren van creatieve zelfexpressie blijkt dus een belangrijk onderwerp als het gaat om het detecteren van artistiek talent. Daarom moeten we ons ook bewust zijn van het feit dat er een omgeving moet worden gecreëerd, waarin kinderen hun creatieve talenten kunnen ontdekken. Hierin komen we tot de conclusie dat de ouders van de kinderen een grote rol spelen in het ondersteunen. Hoe deze verhouding precies in elkaar zit, lichten we in hoofdstuk 5 verder toe.

Echter, kunnen we wel verder gaan op het feit dat we creativiteit kunnen aanwakken. Naast de “**leukertjes**” van Krekels, bestaat er een andere methode over hoe we dit kunnen teweegbrengen. Dit betreft de **vier P's van creativiteit** die zijn ontwikkeld door creatief onderzoeker James Melvin Rhodes.

3.4 De vier P's van creativiteit

Rhodes definieert creativiteit als volgt: “creativiteit is een zelfstandig naamwoord dat het fenomeen benoemt, waarin een persoon een nieuw concept communiceert (wat het product is)” (Rhodes, 1961, 305). Deze stelling legt uit dat mensen als creatief worden beschouwd wanneer hun handelen uitmondt in een conceptualisering van een product. Aleksandra Gruszka en Min Tang (z.d.) stellen dan weer dat wanneer aan mensen de vraag wordt gesteld: wat is creativiteit?, ze antwoorden met het feit dat het creatief product van belang is. Hieruit kunnen we concluderen dat mensen meer waarde hechten aan het resultaat dan het proces dat leidt naar het resultaat. Hoewel we het niet volledig eens zijn met de bovenstaande stellingen, erkennen we dat de theorie van **de vier P's van creativiteit** waardevolle inzichten kan bieden. De reden dat wij deze gedachten niet helemaal volgen, is omdat we van mening zijn dat de focus moet liggen op het proces van het ontdekken van creativiteit, eerder dan op het uiteindelijke resultaat hiervan. Echter, ondanks onze kritiek, kunnen de vier P's van creativiteit nog steeds dienen als een nuttig kader om creativiteit en artistiek talent te stimuleren. Hieronder lichten we elke P uitgebreid toe.

1. **Persoon:** De term persoon wordt door Rhodes (1961) gebruikt om alle informatie van een persoon te beschrijven. Denk hierbij aan: persoonlijkheid, gewoontes, attitudes en het intellectuele. Het gaat hier ook over verdedigingsmechanismen en gedrag. Verder stelt hij hierin de vraag of iedereen creatief is tot een bepaalde hoogte of dat het eerder een samenkomst is van je temperament in combinatie met je intelligentie.
2. **Proces:** De term process verbindt Rhodes aan: motivatie, creatief denken, communiceren en perceptie. Proces gaat dus over het doormaken van een creatieve ontwikkeling en het doormaken van een creatief denkproces. De vraag die we hierbij kunnen stellen is of het doorlopen van een creatief proces kan worden aangeleerd.

***“Yes, the creative process can be taught.
It is being taught in hundreds of classes across the nation”
(Rhodes, 1961, 308).***

Dit gebeurt door middel van het boek ‘Applied Imagination’ (1953) van auteur Alex Osborn. Hij stelt hierin dat creativiteit altijd een prominent vraagstuk zal blijven en gelooft dat het een kunst is die we onszelf bekwaam kunnen maken.

3. **Product:** Een product, zoals gedefinieerd door Rhodes (1961), omvat het idee dat door middel van een fysieke representatie aan anderen wordt gecommuniceerd. Wanneer we het hebben over ideeën, spreekt Rhodes over het toevoegen van vernieuwing aan een concept. Deze representatie kan worden gemaakt met diverse materialen, waaronder verf, klei en stof. Het product is een manifestatie van de gedachten en ideeën van de artiest op dat moment.

“Thus an idea for a new machine reflects the inventor’s specific thoughts at the moment when the concept was born. “
(Rhodes, 1961, 309).

---

4. **Druk** (*press*): Deze term wordt gebruikt om de relatie tussen mensen en hun omgeving uit te drukken. Dit wil zeggen dat een persoon ideeën produceert op basis van hun perceptie van de wereld en hun verbeelding.

“Creative production is the outcome of certain kinds of forces playing upon certain kinds of individuals as they grow up and as they function”
(Rhodes, 1961, 308).

3.5 Eindconclusie: Wat is creativiteit?

In dit hoofdstuk hebben we gezocht naar een definitie voor creativiteit. We hebben ontdekt dat het brein een grote invloed heeft op het ontwikkelen van creatief talent. Zo blijkt dat de persoonskenmerken van een kind al vroeg in de ontwikkeling van het brein worden vastgelegd. Dit betekent dat het aanwakkeren van creativiteit in de vroege levensjaren van het kind belangrijk is voor de verdere artistieke ontwikkeling. Doordat het brein in de puberteit heel wat veranderingen ondergaat, is het belangrijk om hen de **“leukertjes”** van Krekels uit hun kindertijd te laten herontdekken. Deze leukertjes staan dan weer in verbinding met de **KernTalentenConstellatie** van het kind. Door dit verband, hebben we ondervonden dat creativiteit bij kinderen een dynamisch proces is dat zich ontwikkelt doorheen de levensfasen van het kind. Met andere woorden, de context waarin de leukertjes tot uiting komen kan dus veranderen naarmate ze ouder worden. Deze stelling komt het best tot uiting in de **stage of artistic development** van Viktor Lowenfeld.

We hebben onze doelgroep vervolgens ingedeeld binnen de theorie van Lowenfeld, hierdoor kwamen we tot de conclusie dat de **schematische fase** (7 tot 9 jaar) en de **opkomende fase** (9 tot 11 jaar) hiermee overeenkomen. Hierdoor weten nu dat kinderen zelfbewuster worden en hun artistieke vaardigheden kritischer bekijken. Dit toont aan dat het stimuleren van creatieve zelfexpressie een belangrijk onderdeel vormt voor het detecteren van artistiek talent.

De vier P's van creativiteit, voorgesteld door James Melvin Rhodes, bieden ons een nuttig kader om creativiteit te begrijpen en deze zodoende te stimuleren. De **vier P's** worden opgedeeld in **Persoon, Proces, Product en Druk (Press)**. Dit framework laat zien dat mensen als creatief worden beschouwd wanneer hun handelen uitmondt in een product. Hoewel wij het niet eens waren met deze uitspraak, omdat we van mening zijn dat de focus moet liggen op het proces van het ontdekken van creativiteit, eerder dan op het uiteindelijke resultaat hiervan. Desondanks hebben we wel toegegeven dat dit kader het aanwakken van creativiteit en zodoende creatief talent kan stimuleren.

Daarom zien wij in dit kader een mogelijkheid om bij kinderen artistiek talent te detecteren. Om dit te kunnen doen, moeten we de vier P's creativiteit herbekijken en deze invullen naar onze eigen noden binnen talentontwikkeling. Dit betekent dat het kader, in onze ogen, niet alleen theoretisch, maar ook sociologisch kan worden ingevuld. Dit doen we als volgt:

1. **Persoon:** *De kinderen waarop wij aan talentdetectie doen.*
2. **Proces:** *De stappen die de kinderen doorlopen binnen het detectieproces.*
3. **Product:** *Het resultaat van de talentdetectie.*
4. **Druk (press):** *De omgeving waar binnen de talentdetectie gebeurt.*

Proces slaat nu op het feit dat kinderen geïnteresseerd moeten raken door de handelingen die ze in het creatief proces ondernemen. Liesbeth Briers stelde in hoofdstuk 1.1 dat kinderen goesting moeten krijgen. Hierin zien we de termen **motivatie** en **flow** weer terugkomen, die doorheen de scriptie al een paar keer aan bod zijn gekomen door De Wulf en Krekels.

Product in onze invulling omvat de mogelijk ontdekte *artistieke* talenten van het kind. Hierbij willen we onze stelling van hoofdstuk 2.5 herhalen, namelijk dat het proces zich niet per se hoeft te uiten in een eindproduct, dat mogelijks functioneel kan zijn. Voor ons is het belangrijker om de goesting bij kinderen 'aan te wakken', om creatief bezig te zijn.

***“If small talents are creative, then since everyone has them,
everyone has a Leonardo-like mind”
(Rhodes, 1961, 306).***

Druk (*press*) linken we aan de sociale situatie waarin het kind opgroeit. In de afgelopen hoofdstukken is het mogelijk verband tussen ouders en talent al een paar keer aangehaald. Daarom is het verstandig om dit verband tussen ouders en creatief talent verder te bekijken. Deze gaan we concreet verkennen in hoofdstuk 5.

Nu we een productief denkkader hebben ontwikkeld om creativiteit hanteerbaar te maken, en we weten hoe dit zich manifesteert bij kinderen, kunnen we ons nu concentreren op de begrippen **flow** en **motivatie**. De reden hiervoor is omdat deze begrippen doorheen de scriptie al meermaals zijn voorgekomen en dat ze volgens De Wulf en Krekels een belangrijke rol spelen in het detecteren van artistiek talent.

4.

De termen “flow” & “motivatie”

In voorgaande hoofdstukken zijn de termen **flow** en **motivatie** al een paar keer in de mond genomen. Zo hebben wij in hoofdstuk 2, door middel van een stelling van De Wulf, een eerste keer kennis gemaakt met **flow**. Hij stelde dat wanneer een persoon ‘in zijn talent zit’ er een grote kans bestaat dat de tijd aan hem voorbij gaat. De term **flow** werd in jaren 70 voor het eerst gebruikt door de Amerikaanse-Hongaarse positiviteit psycholoog Mihakly Csikszentmihalyi. **Motivatie** daarnaast, werd in hetzelfde hoofdstuk aangehaald door Krekels in de vorm van intrinsieke motivatie die deel uitmaakt van de “**KernTalentenConstellatie**”. Ook Rhodes spreekt in zijn vier P’s van creativiteit over de term “motivatie”, dat ook veelvuldig onderzocht is door Edward Deci en Richard M. Rayn.

We kunnen hieruit concluderen dat de termen **flow** en **motivatie**, relevant zijn gebleken voor verschillende onderzoekers. Het zit dus diep verweven in creatief talent. Daarom trachten we in dit hoofdstuk deze termen te ontleden en te onderzoeken wat ze precies betekenen. Deze inzichten zullen ons helpen om een kader te ontwikkelen die de termen hanteerbaar moeten maken, zodat we deze kunnen inzetten bij het ontdekken van artistiek talent bij kinderen.

4.1 Wat is flow

“Mihaly Csikszentmihalyi omschrijft dat mensen het gelukkigst zijn, wanneer ze in staat van opperste concentratie zijn en daardoor volledig opgaan in de activiteit of handeling die ze uitvoeren” (Mulder, 2012). **Flow** kan dus worden bekeken als een gemoedstoestand waarin mensen zo betrokken zijn bij een activiteit dat niets anders belangrijker lijkt. “Deze staat van flow wordt vaak waargenomen bij mensen die hun vak, kunst, sport of hobby hebben beheerst. Ze laten alles wat ze doen er gemakkelijk uitzien” (Mind Tools content team, z.d.). De Wulf (2021) beschrijft dit als “Talent in actie”. Om deze gemoedstoestand te bereiken dient er dus een evenwicht te zijn tussen de vaardigheden van de uitvoerder en de uitdaging van de activiteit.

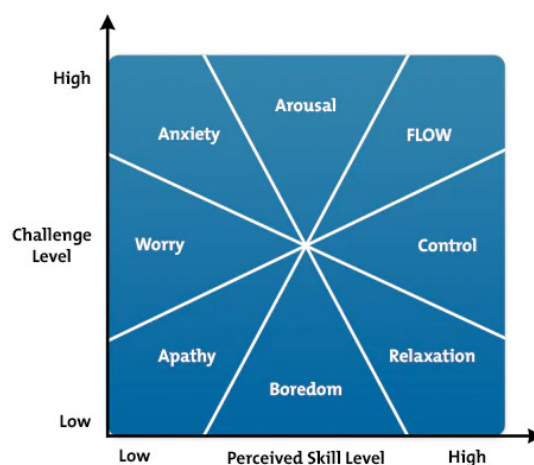
Csikszentmihalyi kwam hierdoor tot de conclusie dat de wegingsfactoren **uitdaging** (*challenge level*) en **vaardigheid** (*skill level*), die tegen elkaar worden uitgezet, bepalend zijn. “Iemand is het meest gelukkig als zijn vaardigheden tijdens het uitvoeren van een activiteit op hoog niveau worden aangesproken” (Peeters, 2018). Wanneer dit het geval is, voelt men zich uitgedaagd, verbonden, erg geïnteresseerd en vooral verantwoordelijk voor de eventuele gevolgen die de uitgevoerde activiteit met zich meebrengt. Meestal wordt dit vergeleken met de van Lev Vygotsky (Peeters, 2018). Dit model beschrijft wat een persoon met hulp kan realiseren en zelfstandig voor elkaar kan krijgen. Hoewel dit een interessante theorie is, gaan we er in deze scriptie niet verder op in, aangezien dit niet aansluit op onze focus van het onderzoek naar artistiek talent.

Het “flow model”

Tot nu toe hebben we het gehad over de positieve effecten van **flow**, echter zoals Dewulf al eerder aangaf, kan te veel **flow** ook nadelig zijn. “Het kan je behoorlijk uitputten” (DeWulf, 2021, 20). Het tegenovergestelde effect kan zich ook voordoen, namelijk dat iemand zich niet uitgedaagd of verbonden voelt met hetgeen dat men aan het uitvoeren is. Met andere woorden, dat de activiteit niet interessant genoeg is. “We hebben goed ontwikkelde vaardigheden nodig, zodat we er vertrouwen in kunnen hebben dat we de uitdaging aankunnen.” Dit brengt ons naar een positie waarin we ‘flow’ kunnen ervaren (Mind Tools content team, z.d.). Wanneer dit niet het geval is, spreken we van **passiviteit** (*apathy*).

Om deze gedachten visueel in beeld te brengen, bedacht Csikszentmihalyi het **flow model**. Het model laat de verschillende emotionele statussen zien die iemand kan ervaren, wanneer men een bepaalde activiteit tot een goed einde wil brengen (Mind Tools content team, z.d.). Hoe goed iemand een taak uitvoert, wordt bepaald door zowel de moeilijkheidsgraad als de uitdaging en het vaardigheidsniveau van de desbetreffende persoon. In het “flow model” zijn de volgende acht gemoedstoestanden opgenomen:

- Flow** (Vloeiend vermogen).
- Control** (Beheersing).
- Relaxation** (Ontspanning).
- Boredom** (Verveling).
- Apathy** (Passiviteit).
- Worry** (Piekeren).
- Anxiety** (Angst).

Figuur 1
The flow model

Bron: overgenomen uit <https://www.mindtools.com/a3u4xut/the-flow-model>

4.2 Tussenconclusie 1

We weten nu dat wanneer iemand in de **flow** zit, men helemaal opgaat in de activiteit die men op dat moment aan het uitvoeren is. Wanneer deze activiteit wordt uitgevoerd, lijkt op dat moment niets anders te bestaan dan de activiteit zelf, waardoor de tijd voorbij lijkt te vliegen. Om dit te ervaren dient er dus een evenwichtig balans te zijn tussen de uitdaging van de activiteit en het skill level van de persoon die ze uitvoert. Deze twee delen moeten op een hoog niveau worden aangesproken. Echter, hoe komt een persoon nu precies in de **flow** terecht?

4.3 Hoe ervaren we “flow”

Csikszentmihalyi (1990) beschrijft drie belangrijke punten die nodig zijn om **flow** te ervaren, namelijk: **Doelen** (*Goals*), **Balans** (*Balance*) en **Terugkoppeling** (*Feedback*).

Doelen voegen motivatie en structuur toe aan de activiteit die wordt uitgevoerd. “Als je duidelijke doelen stelt, heb je structuur en richting” (Narowski, 2010). De persoon in kwestie weet wat er van hen verwacht wordt en kan hierdoor een gericht plan uitwerken om dit doel te bereiken.

Om de **Doelen** te halen, moet er een goede **Balans** zijn tussen de vaardigheden van het individu en de waargenomen uitdaging. “Als een van deze zwaarder doorweegt dan de ander, zal flow waarschijnlijk niet plaatsvinden” (Mind Tools content team, z.d.). Zoals eerder gezegd, helpen een hoog vaardigheidsniveau en een moeilijke uitdaging daarbij.

Als laatste is het ook belangrijk dat er onmiddellijk **Terugkoppeling** komt op de geleverde prestaties. Dit maakt het voor het individu mogelijk om eventuele veranderingen aan te brengen om in de toekomst de activiteit nog beter uit te kunnen voeren. “Je consequent aanpassen aan nuances in de taak (als dit nodig is) kan je helpen in de staat van flow te blijven” (Narowski, 2010). Zonder **Terugkoppeling** zal de interesse in de activiteit verminderen, waardoor de kans bestaat dat diezelfde activiteit de volgende keer niet meer wordt uitgevoerd.

Bijvoorbeeld, als een kind **positieve Terugkoppeling** krijgt over een tekening die hij maakt, kan men dit zien als een succeservaring. Ze raken meer betrokken en bouwen meer zelfvertrouwen op (opdidakt, z.d.). Wanneer er geen positieve reactie volgt, wordt dit door het kind bestempeld als een negatieve ervaring. Hierdoor “krijgen sommigen het idee dat zij niets kunnen en minder waard zijn dan andere kinderen” (opdidakt, z.d.). Hierbij moeten we wel de kanttekening maken dat deze situatie zich meermaals moet voordoen voordat het kind overweegt om de activiteit aan zich voorbij te laten gaan.

4.4 Wat betekent de term “motivatie”

Kiezen voor je talent betekent volgens De Wulf (2009) dat een individu zich bewust wordt van zijn eigen drijfveren, waarmee ze op zoek gaan naar nieuwe uitdagingen en hierdoor ook de verschillende mogelijkheden gaan verkennen om deze te realiseren. De eerder gedefinieerde term “**talent**” kan dus niet los worden gezien van **motivatie**. Hierdoor kunnen we ons de vraag stellen wat de term **motivatie** precies inhoudt? Het online woordenboek Van Dale (z.d.) geeft de volgende betekenis: “een beweegreden of drijfveer”. **Motivatie** stamt volgens Mariëlle Tromp (z.d.) ook af uit het Latijn. “Het is afgeleid van het woord ‘motio’, wat bewegen betekent.” Motivatie kan dus letterlijk geïnterpreteerd worden als het in beweging brengen van, in ons geval, kinderen om een bepaalde activiteit uit te voeren.

Intrinsieke en extrinsieke motivatie

Door de jaren heen is er intensief onderzoek verricht naar het belang van motivatie. In module 5 van het boek *Leren in Maatschappelijk Betrokken Onderwijs*, stellen Jan Elen en Andy Thys (2020, 190) dat verschillende onderzoekers een lange tijd een onderscheid hanteerden tussen **intrinsieke** en **extrinsieke motivatie**. Zo verwijst intrinsieke motivatie naar de innerlijke drang om een activiteit uit te voeren, puur vanwege het plezier of de voldoening dat het individu eruit haalt. **Extrinsieke motivatie** hangt daarentegen af van het doel dat men wil bereiken. De activiteit op zich wordt dan niet als het doel beschouwd, maar eerder als een middel om iets te verkrijgen. Het bovenstaande bevestigt wat doorheen de hoofdstukken al een paar keer is aangehaald, namelijk dat er bij een persoon een bepaalde “goesting” aanwezig moet zijn om activiteiten uit te voeren, anders zullen ze dit met tegenzin doen. “Elk kind speelt, hoe dan ook, in welke omstandigheden dan ook. (...) wat erin zit, komt eruit” (Krekels, 2018, 24).

Deze stelling van Krekels toont ons aan dat kinderen hun ware aard en potentieel onthullen door middel van hun intrinsieke motivatie. De favoriete bezigheden van het kind, bieden op deze manier een kijk naar hun innerlijke wereld, waarin hun passies, interesses en persoonlijkheid tot uiting komen. Dit komt weer overeen met de definitie van “**leukertjes**” die we in hoofdstuk 3.2 besproken hebben.

4.5 Zelfdeterminatietheorie

Naast het onderscheid tussen Intrinsieke en extrinsieke motivatie, kan de term “motivatie” nog verder worden uitgediept. Dit kunnen we doen door te kijken naar de **Zelfdeterminatietheorie (ZDT)** die in het jaar 2000 ontwikkeld werd door Edward Deci en Richard M. Rayn, en later in 2006 werd verfijnd door Maarten Vansteenkiste. In deze theorie wordt er onderscheid gemaakt tussen twee hoofdvormen van motivatie: **gecontroleerde-** en **autonome motivatie**. Deze termen kennen ook weer hun eigen onderverdeling, waardoor we uiteindelijk uitkomen op vier verschillende vormen van motivatie die we een “regulatie” noemen. Deze onderverdeling kan je terugvinden in figuur 2 en wordt in wat volgt uitgebreid toegelicht.

- 1. Gecontroleerde motivatie**
- Externe regulatie
  - Geïntrojecteerde regulatie

- 2. Autonome motivatie**
- Geïdentificeerde regulatie
  - Intrinsieke regulatie

Externe regulatie wordt, net als bij de oorspronkelijke vorm van extrinsieke motivatie, gekenmerkt door het willen uitvoeren van een taak om bijvoorbeeld een beloning te krijgen of een straf te vermijden (Kompano kennisplatform, z.d.).

***“Je wilt die 10 euro in de wacht slepen die je oma je heeft beloofd
als je voor haar lievelingsvak goede cijfers haalt”
(Krekels, 2018, 52-53).***

Geïntrojecteerde regulatie heeft betrekking op het feit dat er zich een interne druk opbouwt in een persoon om te moeten presteren. “ Ze leggen de lat hoog voor zichzelf en beladen zichzelf met gevoelens van trots als ze hun standaarden halen en met gevoelens van diepe teleurstelling, (..) als ze die niet halen” (Elyen, Thys, 2020, 190). Volgens het kompano kennisplatform (z.d.) blijft hier wel sprake van extrinsieke motivatie, aangezien het schuldgevoel ontstaat vanuit redenen die los staan van de activiteit zelf.

Geïdentificeerde regulatie zorgt ervoor dat de persoon in kwestie zich identificeert met het belang van de activiteit. “Als men kan inzien waarom het uitvoeren van gedrag voor hem of haar persoonlijk relevant is, dan zal hij of zij zich kunnen identificeren met het persoonlijke belang of waarde van het gedrag” (Elyen, Thys, 2020, 190). De motivatie blijft extrinsiek aangezien de beweegredenen van zijn keuze buiten de activiteit zelf liggen.

Intrinsieke regulatie: De persoon heeft interesse in de activiteit zelf. Men gaat de activiteit uitvoeren omdat ze hierdoor geprikkeld worden. Men motiveert dus zichzelf om iets te ondernemen.

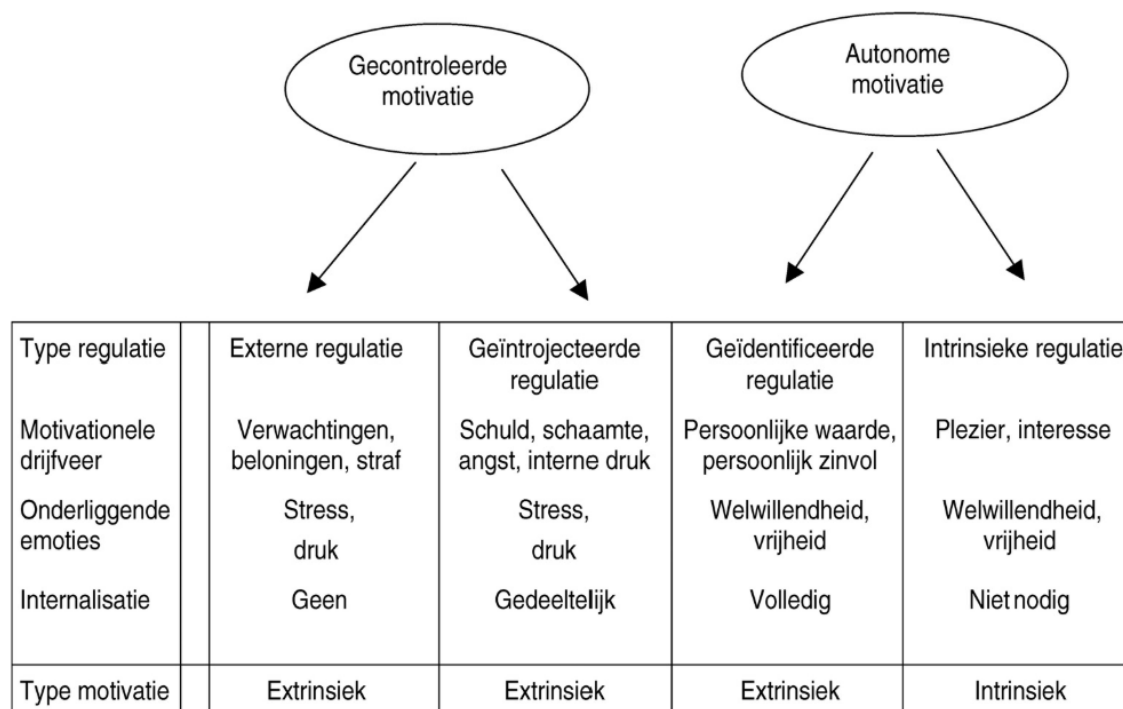

***“Een voorbeeld van een intrinsiek gemotiveerde leerling is een zeventienjarige die zijn wiskundeleerstof goed bijhoudt, omdat hij wiskunde op zich leuk en uitdagend vindt en er alsmaar meer wil over te weten komen”
(Vansteenkiste, et al., 2007, 4).***

Gecontroleerde motivatie wordt gekenmerkt door gevoelens van verplichting, stress en druk. “In dit geval zal de leerling het gevoel hebben dat er hem geen andere keuze rest, dan het gedrag te stellen” (Vansteenkiste, et al., 2007, 8). Gecontroleerde motivatie wordt dan ook gebruikt om externe- en geïntrojecteerde regulatie in onder te brengen, aangezien ze alle twee vertrekken vanuit de extrinsieke motivatie.

Autonome motivatie heeft betrekking op de gevoelens van vrijheid en welwillendheid die bij een persoon de bovenhand nemen. De persoon in kwestie heeft het gevoel zelf aan de basis te liggen van zijn gedrag en zal daardoor zijn verantwoordelijkheid opnemen voor zijn eigen leerproces (Vansteenkiste, et al. 2007). Autonome motivatie wordt gebruikt om geïdentificeerde- en intrinsieke regulatie in onder te brengen, aangezien beide een gevoel van psychologische vrijheid en keuze tewerkstellen.

Figuur 2
Zelfdeterminatietheorie

Bron: overgenomen uit https://www.vfo.be/docs/vfostudiedag2007_vansteenkiste_BZL2007.pdf

4.6 Eindconclusie: de termen “flow” en “motivatie”

Uit het voorgaande onderzoek blijkt dat **flow** kan worden beschouwd als een gemoedstoestand, waarin een persoon heel erg betrokken is bij de activiteit die men uitvoert. Zo betrokken zelfs dat er even niks anders meer lijkt te bestaan dan de activiteit zelf. Zoals eerder gesteld dient er dus een evenwicht te zijn tussen de vaardigheden van de uitvoerder enerzijds en de uitdaging van de activiteit anderzijds. **Flow** wordt dus ervaren door een persoon wanneer men meester is over zijn uitgevoerde activiteit. De Wulf beschreef dit als: “**Talent in actie**”. Mihakly Csikszentmihalyi kwam tot de conclusie dat de uitdaging van de activiteit en vaardigheid van de persoon kunnen worden gezien als wegingsfactoren die bepalend zijn in hoe een persoon flow ervaart. Om deze bevindingen in kaart te brengen heeft Csikszentmihalyi het **flow model** ontwikkeld.

Hoewel **flow** veel positieve effecten kent, is het feit dat te veel **flow** ook negatieve effecten met zich meebrengt. Zo heeft De Wulf aangegeven dat men hierdoor zich behoorlijk uitgeput kan voelen. Echter kan het ook zo zijn dat wanneer de activiteit niet uitdagend genoeg is, men zich gaat vervelen en zich zodoende **passief** gaat opstellen. Het zojuist vernoemde **flow model** brengt de emotionele statussen in kaart die een persoon kan ervaren tijdens het uitvoeren van een activiteit. Hoe goed een taak wordt uitgevoerd, hangt af van zowel de moeilijkheidsgraad als de uitdaging en het vaardigheidsniveau van de persoon. Dit toont aan dat een goede balans van de wegingsfactoren ervoor zorgt dat een persoon zich zelfverzekerd voelt om de activiteit tot een goed einde te brengen. Om **flow** uiteindelijk te ervaren moet de activiteit aan drie punten voldoen. Er moeten duidelijke Doelen zijn, want hierdoor weet men wat er van hen verwacht wordt. Om de Doelen te halen, moet er een evenwichtig Balans zijn tussen de vaardigheden van de persoon en de uitdaging. Als laatste moet er genoeg constructieve **Terugkoppeling** komen op de geleverde prestaties, zodat men zich in de toekomst kan verbeteren.

Er is door de jaren heen intensief onderzoek verricht naar het belang van **motivatie**. Zo werd er lange tijd een onderscheid gemaakt tussen intrinsieke en extrinsieke motivatie. Vanuit dit onderzoek werd ons vermoeden bevestigd, namelijk dat er bij een persoon een bepaalde “**goesting**” aanwezig moet zijn om de activiteit uit te voeren, anders wordt dit met tegenzin gedaan. Door middel van de intrinsieke motivatie, geven kinderen een kijk in hun eigen wereld waarin hun passies, interesses en persoonlijkheid tot uiting komen. Dit komt weer overeen met de “**leukertjes**” van Danielle Krekels die al eerder in deze scriptie zijn aangehaald.

Voor het ontwikkelen van onze detectietools, is het interessant dat we rekening houden met de **autonome motivatie** van het kind. Zoals eerder gesteld, kenmerkt deze hoofdvorm zich doordat de gevoelens van vrijheid en welwillendheid de overhand nemen. Dit betekent dat de persoon in kwestie zelf verantwoording zal nemen voor zijn leerproces. Dit is belangrijk bij het detecteren van artistiek talent, aangezien we kinderen actief willen betrekken in het ontdekken van hun eigen artistieke vaardigheden.

Om dit te doen, is het belangrijk dat we eerst inspelen op de **geïdentificeerde regulatie** van het kind. Dat betekent dat we het kind bewust moeten maken van het feit dat de activiteit relevant is voor hen. De activiteit in kwestie zal hen helpen ontdekken waar ze artistiek voor aangelegd zijn. Wanneer het kind extern geprikkeld is om de activiteit uit te proberen, is het belangrijk dat de **geïdentificeerde regulatie** langzaam overgaat in de **intrinsieke regulatie**. Dit wil dus zeggen dat we persoonlijke interesse in de activiteit bij het kind moeten “aanwakkeren”. Het resultaat hiervan is dat de activiteit niet meer verplicht wordt uitgevoerd, maar omdat het kind de activiteit zelf heel boeiend is gaan vinden.

Wanneer het kind eenmaal gemotiveerd is om de activiteit uit te voeren, is het belangrijk dat ze ook in de **flow** blijven. Dit kunnen we dus bereiken door de eerder aangehaalde niveaus met elkaar in balans te brengen zodat het kind de activiteit zo effectief en zo lang mogelijk uitvoert. Hierdoor kunnen we het potentiële artistiek talent sneller detecteren. De manier waarop kinderen hun potentieel vertonen, komt vaak overeen met hetgeen waar hun ouders aanleg voor hebben. Het is daarom ook interessant om te kijken naar hoe ouders invloed hebben op het ontwikkelen van *artistiek* talent bij hun kinderen.

5.

Ouders en hun invloed op “Talent”

Doorheen de scriptie hebben we de nadruk gelegd op het ontwikkelen en het ontdekken van artistiek talent. Hoewel dit ons al nuttige inzichten heeft gegeven, hebben we weinig stilgestaan bij de **sociale omgeving** waarin het kind opgroeit. In hoofdstuk 3 hebben we door middel van James Melvin Rhodes de vier P's van creativiteit besproken. Hierin werden vier pijlers aangehaald waaraan creativiteit aan moest voldoen: **Persoon**, **Proces**, **Product** en **Druk** (*Press*). Deze pijlers hebben we vanuit ons eigen perspectief ingevuld en zijn hierbij tot de conclusie gekomen dat **Druk** (*Press*) wel degelijk een verband in stand houdt tussen het *artistiek* talent van kinderen en hun ouders. In dit hoofdstuk zullen we dit verder onderzoeken en kijken hoe we hierop kunnen inspelen. We richten ons specifiek op de invloed van ouders bij het detecteren van *artistiek* talent bij kinderen.

5.1 Ouders en artistieke ontwikkeling

Het is onmogelijk om de ontwikkeling van artistiek talent bij kinderen te beschrijven, zonder naar de ouders van de kinderen te kijken. Kinderen en jongeren brengen immers veel tijd door in hun gezin en ouders kunnen hen door de jaren heen stimuleren en begeleiden om hun talenten te ontwikkelen. (Vlaamse gemeenschapscommissie, z.d.). Krekels (2018), beschrijft dat wanneer kinderen uit zichzelf echt iets graag doen, ze al snel hun sterke kerntalenten blootleggen. Echter, het is ook zo dat wanneer het kind iets veel doet, dit niet per se betekent dat men het graag doet. “Er zijn duizenden kinderen die verplicht naar de jeugdbeweging moeten, maar daar een hekel aan hebben” (Krekels, 2018, 20).

Het kan ook zo zijn, dat volwassenen spijt krijgen van het feit dat ze voor bepaalde activiteiten in het verleden niet goed hun best hebben gedaan. Deze vorm van spijt komt eerder voort uit rationele redeneringen, dan dat er sprake is van diepliggende drijfveren (Krekels, 2018). Mocht het zo zijn dat volwassen hierdoor toch geprikkeld raken, dan kunnen ze alsnog de draad weer oppikken. Het tegenovergestelde effect kan ook plaatsvinden, namelijk dat de ouders dit gevoel van spijt gaan reflecteren op hun kinderen en hen zo in een positie steken waar ze helemaal niet willen zijn. Het is bijvoorbeeld niet zo omdat een kind naar de muziekschool wordt gestuurd dat ze later muzikanten willen worden (Krekels, 2018).

Het belang van ouderlijke inzet

Doorheen deze scriptie zijn we steeds vertrokken vanuit het ontwikkelen van artistiek talent bij kinderen. Hogeschool PXL daarentegen heeft recent onderzoek verricht naar de **ouderbetrokkenheid** bij talentontwikkeling binnen de stad Genk. **Ouderbetrokkenheid** in deze context werd als volgt gedefinieerd: “de mate waarin ouders actief betrokken zijn in de ontwikkeling en opvoeding van hun kind” (Briers, Ramzi, Wijnen, 2023, 9).

Ouders kunnen op verschillende manieren betrokken zijn in het leven van hun kind, zoals vrijwilligerswerk op school en bij buitenschoolse activiteiten, alsook in sportclubs. Daarbuiten kunnen ze zich ook thuis inzetten om het kind te stimuleren, door onder andere spelletjes te spelen of voor te lezen (Briers, Ramzi, Wijnen, 2023). **Ouderbetrokkenheid** vindt dus plaats tijdens het leerproces van het kind, zowel thuis als op school, maar heeft het meeste effect wanneer dit thuis wordt uitgevoerd. Naast **ouderbetrokkenheid** is er ook sprake van ouderparticipatie. Dit kan zich op twee manieren voordoen, formeel en informeel. Formele vormen hebben betrekking op het feit dat een ouder zetelt in een ouderraad of het schoolbestuur, terwijl informele vormen betrekking hebben op de kleine praktische handelingen die de ouder uitvoert binnen een school (Heijs, z.d.). Van den Berg (2022) noemt dit ook wel ‘**hand-en-span-diensten**’.

Alhoewel we het belang van **ouderparticipatie** erkennen, hebben ‘**hand-en-span-diensten**’ weinig tot geen invloed op de ontwikkeling van het kind (Heijs, z.d.). Dit betekent dat dit ook weinig betrekking heeft op het ontwikkelen van talent. Daarom zullen we het gebruik van ouderparticipatie langs ons neerleggen, en **ouderbetrokkenheid** als een belangrijke factor beschouwen in de ontwikkeling van *artistiek* talent bij kinderen.

5.2 Ouders als de sleutel tot talentontwikkeling

In hoofdstuk 1 hebben we van Liesbeth Briers vernomen dat kinderen binnen de stad Genk vaak niet weten wat hun talenten zijn, waardoor anderen hen dat moeten vertellen. Deze stelling toont aan dat kinderen hun talenten niet zomaar uit hun mouw schudden. Dit heeft niet te maken met het feit dat ze nog jong zijn en daardoor beperkte levenservaring hebben, maar eerder doordat er een proces van zelfbewustwording voor nodig is (Van Houcke, z.d.). “Wie zijn talenten niet kent en wie zijn talenten niet ziet, kan zich niet ontplooien” (Stevens, z.d.). Volwassenen daarentegen beschouwen hun eigen kunnen niet als iets bijzonder, aangezien ze dit dagelijks toepassen. Dit betekent dat een volwassene een talent kan hebben en dit kan uitoefenen, zonder zich hiervan bewust te zijn. Wanneer men hierop wordt aangesproken volgt de volgende reactie: “*Dat heeft of doet toch iedereen?*” (Van Houcke, z.d.). Dit toont aan dat het belangrijk is dat volwassenen, waaronder ouders, zich bewust moeten worden van hun eigen talenten en hoe ze hiermee kunnen omgaan, zodat ze hun kinderen hierin begeleiden. Om volwassenen hierin te helpen, maakt De Wulf (2021) een onderscheid tussen **competenties** en **talenten**.

Een **competentie** beschrijft een gedrag zoals dat van een persoon wordt verwacht in een bepaalde context. Een voorbeeld hiervan is een persoon die veel ervaring heeft met het maken van een werkplanning, echter doet men dit niet graag, waardoor de tijd amper voorbij gaat (Van Houcke, z.d.). **Talenten** daarentegen vullen we in met onze definitie die we in hoofdstuk 2 gesteld hebben:

---

*“**Talenten**” zijn de dingen die je graag doet en
waar je goed in kan worden.”*

*“Blijven proberen is meer ontdekken en meer
ontdekken is meer talent ontwikkelen.”*

Naast deze verduidelijking willen we ook benadrukken dat achter een competentie soms een verborgen talent kan verschuilen. Deze competentie kunnen we dan benoemen als een **“talent in actie”**. Wanneer dit niet het geval is, kunnen we dit blijven beschouwen als een competitie. Het gebeurt jammer genoeg maar al te vaak dat een competentie wordt aangezien als een talent, waardoor een persoon in een richting wordt gestuurd waar men eigenlijk niet thuishoort (De Wulf, 2018). Dit benadrukt het belang dat er rekening dient te worden gehouden met de eerder vernoemde kerntalenten die de kinderen uiten.

“Het was al snel duidelijk dat haar ware passie ligt bij het tekenen en ontwerpen van meubelen. Dat deed ze zelfs als kind al. Maar haar ouders hebben haar meer dan eens goed bedoeld gezegd dat ‘tekenen een hobby is, geen beroep.’”

(Van Houcke, z.d.).

5.3 Ouders inzetten als coaches

Wanneer ouders een goed begrip kunnen krijgen over hun eigen talenten, kunnen ze deze kennis vervolgens gebruiken om hun kinderen effectief te begeleiden. Zonder ouders die bereid zijn om hun kind praktisch en emotioneel te steunen, is het immers onmogelijk voor een talent om de top te bereiken (Schuls, 2018). Deze stelling benadrukt de rol die ouders spelen in de ontwikkeling van hun kinderen. We kunnen stellen dat ze dan ook de rol als coach, talentenspotter, trainer op zich nemen. Het is daarom essentieel dat ouders, kinderen op een juiste manier ondersteunen. Er moet betrokkenheid getoond worden, zonder druk op te leggen. Een voorbeeld hiervan is dat wanneer het kind terugkomt van school, de ouder vraagt wat men vandaag geleerd heeft (de Jong, 2016).

Echter, is het zo dat kinderen toch een bepaalde impliciete druk voelen van hun ouders wanneer ze bezig zijn met hun talent. Deze vorm van druk kan voortkomen uit het feit dat ouders veel voor hun kinderen doen en betalen. Hoewel kosten maken onvermijdbaar is, doen ouders er wel goed aan om aan het kind uit te leggen waarom ze dit voor hen willen doen (Schuls, 2018). Ze maken met andere woorden de **tegenprestaties** duidelijk die ze van het kind verwachten. Daarentegen kunnen ouders ook de talenten van hun kinderen **overschatten** en **onderschatten**.

Zelfeffectiviteit bij kinderen: Onderschatten

Wanneer ouders hun kinderen **onderschatten**, kan het kind daar op lange termijn de gevolgen van dragen. Zo heeft dit invloed op zijn **zelfeffectiviteit** (*self-efficacy*). **Zelfeffectiviteit** is het geloof van een persoon in zijn vermogen om een taak te volbrengen of een doel te bereiken. Het omvat het vertrouwen van een persoon om gemotiveerd te blijven in het nastreven van hun doel. Dit speelt een belangrijke rol in hoe men naar zichzelf kijkt en hoe men zich inschat om persoonlijke doelen te bereiken (Cherry, 2023). “Als je een hoge mate van zelfeffectiviteit hebt, is de kans groter dat je taken uitvoert” (Begum, Seed, Wahome, 2024). **zelfeffectiviteit** heeft met andere woorden ook invloed op het **eigenwaarde** (*self-esteem*) en **zelfvertrouwen** (*self-confidence*) van een persoon. Volgens psychologisch onderzoeker Kendra Cherry (2023), zijn er vier factoren aanwezig waarop een persoon zijn **zelfeffectiviteit** ontwikkelt:

1. **Meesterschap Ervaringen** (*Mastery Experiences*).
2. **Sociaal Rolmodel** (*Social Modeling*).
3. **Sociale Aanmoediging** (*Social Persuasion*).
4. **Psychologische reacties** (*Psychological Responses*).

Hoewel deze factoren bijdragen aan de ontwikkeling van **zelfeffectiviteit**, zien we de rol van ouders terugkomen in **Sociaal Rolmodel** en **Sociale Aanmoediging**. Hun voorbeeldgedrag (*Social Modeling*) en positieve aanmoediging (*Social Persuasion*) kunnen het zelfvertrouwen en de prestaties van hun kinderen bevorderen (Cherry, 2023). Toch kan het voorvallen dat de goede intenties van de ouders een negatief effect tewerkstellen.

“(...)De jongen voelde druk voor wedstrijden, met als gevolg dat hij door veel zenuwen slecht startte. Zijn vader probeerde hem vertrouwen te geven, door te laten zien welke jongens er nog meer meededen en zei dat hij die gemakkelijk kon verslaan. De arme jongen dacht vervolgens: “O jee, als ik niet van deze jongens win vandaag, dan vindt mijn vader dat erg slecht””
(Schuls, 2018).

Bovenstaand voorbeeld laat dus zien dat ondanks dat de ouder goede intenties beoogt met zijn aanmoedigingen, het kind dit kan ervaren als een druk om te moeten presteren. Echter, wanneer de ouders het kind helemaal niet stimuleren, komt men op lange termijn terecht in hetgeen dat wij bestempelen als **“de cultuur van lage verwachtingen”**. Dit betekent dat kinderen niet de kans krijgen verder te kunnen kijken dan de sociale status die hun ouders in de maatschappij invullen. Zo heeft Liesbeth Briers (2024)⁶ onlangs interviews afgenomen bij kinderen en daarin kwam de volgende uitspraak naar boven; *“Mijn ouders zijn nooit verder gegaan dan poetsvrouw, waarom ik dan wel?”* Hierin zien wij een lage vorm van zelfeffectiviteit in terugkomen, wat resulteert in het feit dat ze sneller zullen opgeven omdat ze geen zelfvertrouwen hebben kunnen opbouwen en omdat hen geen toekomst perspectief werd geboden. Dit resulteert in het feit dat ze eerder geneigd zijn om sneller op te geven en zich bij het resultaat naar te leggen (Cherry, 2023). Dit kunnen we benoemen als **aangeleerde hulpeloosheid** (*learned helplessness*).

Kinderen vergelijken met rolmodellen: Overschatten

Als we het over het **overschatten** van kinderen en hun talenten hebben, kan er bijna geen grotere boosdoener zijn, dan dat ze worden vergeleken met grote presteerders uit vervolgen tijden. Wanneer de ouder zegt dat hun kind de nieuwe Johan Cruijff gaat worden, wordt er een zware last op zijn schouders gelegd (Spanjersberg, z.d.). Hierdoor ontstaat er de “**will to please**” zoals Krekels (2018) beschrijft. Er ontstaat een bepaalde angst om niet goed bevonden te worden, risico's te nemen en men heeft schrik om aan gezichtsverlies te leiden, mocht de uitgevoerde activiteit op iets negatiefs uitdraaien. Deze negatieve effecten laten blijken dat ouders een balans in verband met de verwachtingen van het kind in stand dienen te houden. Daarom is het belangrijk om steeds binnen een **veilige omgeving** te werken, waar dat het kind voelt dat men gesteund wordt (Briers, Ramzi, wijnen, 2023). Om dit met andere woorden te zeggen, mogen ouders hun kinderen niet te veel pushen. Het is een kunst om betrokken te zijn zonder de kinderen al te veel druk op te leggen (Schuls, 2018). Dit wegens dat hooggespannen verwachtingen zelden worden waargemaakt.

5.4 Eindconclusie: Ouders hebben invloed op “Talent”

In dit hoofdstuk hebben we stilgestaan bij de **sociale omgeving** waarin het kind opgroeit, met name de rol die ouders hierin vervullen. Zo heeft krekels ons aangetoond dat wanneer kinderen iets graag uit zichzelf doen, ze al snel hun kerntalenten blootleggen. Hoewel kinderen vaak hun sterke kerntalenten ontdekken wanneer ze echt iets graag doen, kan dwangmatige deelname aan activiteiten het tegenovergestelde effect hebben. Het feit dat kinderen ‘dwangmatig’ een activiteit uitvoeren komt doordat volwassenen, inclusief ouders, spijt kunnen krijgen van hun gemaakte keuzes op het gebied van talentontwikkeling. Dit kan ertoe leiden dat sommige ouders hun spijt gaan projecteren op hun kinderen. Het gevolg hiervan is dat deze kinderen in posities terechtkomen waar ze helemaal niet willen zijn.

Om dit te voorkomen en de talentontwikkeling van kinderen te bevorderen, is het belangrijk dat ouders betrokken zijn bij de activiteiten van het kind, de zogenaamde **ouderbetrokkenheid**. Door actief betrokken te zijn bij de ontwikkeling en opvoeding van hun kinderen, kunnen ouders een positieve invloed hebben op het zelfvertrouwen en de prestaties van hun kinderen. **Ouderparticipatie** daarentegen, kan zich zowel formeel als informeel voordoen, in de vorm van **hand-en-span-diensten**. Desondanks heeft **ouderparticipatie** weinig tot geen invloed op de ontwikkeling van het kind. Daarom beschouwen we alleen **ouderbetrokkenheid** als een belangrijke factor in de ontwikkeling van *artistiek* talent bij kinderen.

De stelling van Briers daarentegen benadrukt dat kinderen vaak niet weten wat hun talenten zijn en dat anderen hen dit moeten vertellen. Dit komt door het feit dat kinderen nog beperkte levenservaring hebben en dat er een proces van zelfbewustwording nodig is. Dit toont nogmaals het belang van ouderbetrokkenheid aan. Echter, vooraleer ouders hun kinderen kunnen ondersteunen in het ontdekken van talenten, moeten ze eerst zelf bewust worden van hun eigen talenten en hoe ze hiermee moeten omgaan. Om hen hierin te

begeleiden, maakt de Luc De Wulf een onderscheid tussen **competenties** en **talenten**. Een competentie beschrijft het gedrag dat van een persoon verwacht wordt in een bepaalde context, terwijl we talenten hebben verbonden aan onze definitie die we in hoofdstuk 2 hebben opgesteld. Wanneer ze dit onderscheid begrijpen, kunnen ze kinderen op weg helpen met het zoeken naar hun eigen talenten. Het is wel belangrijk om niet te vergeten dat er achter een competentie ook een verborgen talent kan schuilen.

Eens ouders grip op hun eigen talenten hebben, kunnen ze hun kinderen effectiever gaan begeleiden. We hebben gesteld dat ze de rol van coach, talentenspotter en trainer op zich gaan nemen. Desondanks moeten ouders zich ervan bewust zijn dat ze betrokken moeten zijn bij de ontwikkeling van hun kinderen. Tegelijkertijd moeten ze hen ook niet te veel druk opleggen. Wel mogen ze duidelijk maken waarom ze bepaalde zaken wel en niet doen in functie van het kind. Ze mogen dus bepaalde **tegenprestaties** van het kind verwachten. Echter, kunnen ouders de talenten van kinderen zowel **onderschatten** als **overschatten**. Bij het **onderschatten** hebben we gemerkt dat dit gevolgen kan hebben op lange termijn, dit met name op het kind zijn **zelfeffectiviteit** (*self-efficacy*). Dit wordt door Kendra Cherry opgedeeld in vier factoren, waaronder **Sociaal Rolmodel** en **Sociale Aanmoediging** de belangrijkste zijn. Deze hebben rechtstreeks invloed op de betrokkenheid van ouders.

Wanneer ouders het kind niet genoeg stimuleren, komt het kind op lange termijn terecht in **“de cultuur van de lage verwachtingen”**. Door een een lage vorm van **zelfeffectiviteit**, kunnen kinderen geen zelfvertrouwen opbouwen en zijn ze eerder geneigd om op te geven en zich bij het resultaat neer te leggen, het zogenoemde **aangeleerde hulpeloosheid**. Aan de andere kant, wanneer ouders hun kinderen overschatten, worden ze in een positie gezet die krekels beschrijft als de **“will to please”**. Er ontstaat een bepaalde angst om afgewezen te worden en door slechte prestaties gezichtsverlies te leiden. Het is daarom een kunst om betrokken te zijn, zonder de kinderen al te veel druk op te leggen.

Dit hoofdstuk heeft aangetoond dat **ouderbetrokkenheid** en ondersteuning een cruciale rol spelen bij het ontwikkelen van **artistiek** talent bij kinderen. De detectie tools die we uiteindelijk vorm gaan geven, moeten een **veilige omgeving** creëren, waarin kinderen worden geholpen om hun artistiek potentieel te ontdekken. Wanneer dit potentieel tot uiting komt, is het aan de ouders om hun kinderen in de juiste richting te begeleiden, bijvoorbeeld door hen naar een instantie te sturen zoals de muziekschool. Via deze weg draagt **ouderbetrokkenheid** en het bieden van emotionele praktische ondersteuning bij aan de talentontwikkeling van kinderen. De kanttekening die we hier nog bij moeten maken, is dat elk kind meer dan één talent kan bezitten, waardoor het niet altijd mogelijk is om voor elk talent een specifiek pad te bewandelen. Echter is het vinden van de juiste activiteit die past bij het bijbehorende talent niet altijd eenvoudig, wat bepaalde **drempels** kan zorgen. Vooraleer het kind dus zijn artistiek talent kan ontplooien, moeten deze ‘drempels’ overwonnen worden. In het volgende hoofdstuk zullen we dit verder toelichten.

6.

De uitdaging van Talentontwikkeling

Het voorgaande hoofdstuk heeft aangetoond dat de rol van ouders bij het ontwikkelen van talent bij kinderen niet mag worden onderschat. Ze schrijven hun kind in bij een vereniging, kopen de benodigde materialen en brengen ze wekelijks naar deze activiteit (Centrum Ethiek in de sport, z.d.). Deze stelling laat zien dat **tijd** een grote meespelende factor is als het gaat om kinderen ondersteunen in hun activiteiten. Ouders die veel tijd tot hun beschikking hebben, kunnen meer voor het kind betekenen (Sapungan, Sapungan, 2014). Denk hierbij aan ouders die tijdens een wedstrijd langs de zijlijn staan om hun kind aan te moedigen (Schuls, 2018). Terwijl ouders die geen tijd over hebben, scholen moeten inschakelen om hun rol van betrokken ouder over te nemen. Liesbeth Briers (2024)⁷ daarentegen vertelt ons dat de keuze tussen verschillende activiteiten in de stad Genk, vaak afhangt van wat er op dat moment het beste uitkomt in het dagelijks leven van het gezin. Hierbij komt ook kijken dat deze activiteiten vaak op vaste tijdstippen worden georganiseerd, waardoor dit soms kan wringen met de werkuren van de ouders. Hierdoor zijn ze vaak niet in staat om hun kind te brengen en moeten ze een alternatief zoeken om ervoor te zorgen dat het kind op de locatie geraakt (Sapungan, Sapungan, 2014). We mogen dus ook niet vergeten dat er een financieel aspect meespeelt bij de ouders, die de keuze van de activiteiten bij kinderen kan beïnvloeden.

De factoren die we zojuist besproken hebben, vormen slechts het topje van de ijsberg als het gaat om de obstakels die ouders moeten overwinnen om hun kinderen naar de juiste activiteit te brengen. We kunnen concluderen dat er in de stad Genk **drempels** zijn die de keuze van de ouders bemoeilijken. Om deze drempels in kaart te brengen, zijn de **9 B's van toegankelijkheid** ontwikkeld, die we voor dit onderzoek hebben herleid tot **7 B's**. Dit hebben we gedaan met de reden dat er enkele termen zijn die in onze ogen al verweven zijn binnen het artistieke domein. In dit hoofdstuk zullen we onderzoeken wat deze **7 B's** precies inhouden en hoe we ze kunnen toepassen in het kader van onze tools. Om deze twee termen toch te verduidelijken, zullen we deze kort aanhalen in de toelichting van de **7 B's van toegankelijkheid**. Deze termen zullen daarom tussen aanhalingstekens worden geplaatst.

6.1 De 7 B's van toegankelijkheid

De **7 B's van toegankelijkheid** is een model dat ontwikkeld werd in 2008 door Piessens, Hermans en Vettenburg, die dienstverleningen kunnen gebruikmaken om te af te toetsen hoe laagdrempelig ze zijn voor inwoners in hun gemeente (Vlaanderen agentschap integratie & inburgering, z.d.). Verschillende verenigingen in de stad Genk kunnen dit model dus gebruiken om na te gaan hoe toegankelijk hun dienstverlening werkelijk is.

De **7 B's** kunnen niet worden gezien als statische kenmerken waar een organisatie aan moet voldoen (De Bruyn et al., 2021), maar eerder als een dynamische oefening. De **7 B's** waar moet worden voldaan staan hieronder opgelijst. Wat ze precies betekenen, lichten we later in het hoofdstuk toe.

1. Bruikbaarheid.	4. Betrouwbaarheid.	7. Bekendheid.
2. Beschikbaarheid.	5. Betaalbaarheid.	8. (Begripvol).
3. Bereikbaarheid.	6. Begrijpbaarheid.	9. (Betreedbaarheid).

Het aanbod binnen de stad Genk

In de analyse van onderzoek Saskia De Bruyn et al. (2021) over het kader van de **7 B's**, wordt er gesproken over de activiteiten die een organisatie aanbiedt. Men bestempelt dit met de term **aanbod**. Er wordt gesteld dat mensen makkelijker de weg vinden naar een organisatie of vereniging, wanneer het **aanbod** dat ze aanprijzen divers genoeg is en afgestemd wordt op de interesses van hun potentiële kandidaten. De term '**aanbod**' zullen we vanaf nu dus interpreteren als een verzamelterm, waarin we alle organisaties en verenigingen in de stad Genk onderbrengen, waar kinderen hun *artistieke* talenten kunnen ontwikkelen.

Het resultaat van onze geconceptualiseerde tools, namelijk het potentieel artistiek talent van het kind, zal uiteindelijk vergeleken worden met het beschikbare aanbod in de stad Genk. Onze stelling suggereert het feit dat we het model van de **7 B's van toegankelijkheid** ook kunnen toepassen op de detectietools, om het **aanbod** beter in kaart te brengen. Om dit te verduidelijken, zullen we vervolgens elke B van het kader verder toelichten.

6.2 Toelichting van de 7 B's

Bruikbaarheid

Bruikbaarheid verwijst naar in hoeverre het **aanbod** nuttig is voor de gebruiker, waardoor men overweegt om er naar toe te gaan (De Bruyn et al., 2021). Dit kan met andere woorden betekenen dat niet alles wat tot het **aanbod** behoort, even gebruiksvriendelijk is. In hoofdstuk 2.3 hebben we de verschillende initiatieven bekeken, waarmee de stad Genk aan talentdetectie doet. Door het feit dat deze initiatieven zijn ingedeeld onder de verschillende talenten, hebben ze binnen dat talent hun eigen bruikbaarheid. Deze bruikbaarheid levert informatie op over het ontdekte talent, waarmee de ouders en het kind aan de slag kunnen.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid verwijst naar de mate waarin het aanbod makkelijk instapbaar is (De Bruyn et al., 2021). Denk bijvoorbeeld aan open klasmomenten, werken met beperkte plaatsen of wachtlijsten bij het inschrijven aan een studierichting op een kunstacademie.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid gaat over het feit hoe gemakkelijk het aanbod fysiek, ruimtelijk en in de tijd toegankelijk is (De Bruyn et al., 2021). Anders gezegd, kunnen we dit interpreteren als hoe bereikbaar de locatie van het aanbod is. Bereikbaarheid kunnen we daarom beschouwen als een maatstaf om te achterhalen of een kind bij het aanbod kan geraken.

Volgens statistieken van statBel (2023) heeft maar liefst 29,7% van de eenoudergezinnen geen wagen ter beschikking. Terwijl 37,1% van de gezinnen met tenminste één kind, amper één wagen heeft. Dit ondersteunt onze stelling van het gebrek aan tijd en financiële middelen die we in de inleiding van dit hoofdstuk hebben gemaakt.

Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid berust op het feit hoe veilig een gebruiker zich voelt binnen de organisatie (De Bruyn et al., 2021). Hoe veiliger de gebruiker zich voelt, hoe meer de organisatie als betrouwbaar wordt bestempeld. “Het betekent dat ze respectvol en zonder vooroordelen benaderd worden en dat ze de gepaste kwalitatieve begeleiding of ondersteuning krijgen” (Vlaanderen, z.d.).

Om het bovenstaande verder toe te lichten, gebruiken we het jeugdwerk in Vlaanderen als voorbeeld. Volgens jeugdwerk Vlaanderen (z.d.) wordt een jeugdwerking als betrouwbaar bestempeld, wanneer de nodige informatie ter beschikking wordt gesteld, correct is en wanneer de voorziene activiteiten integer zijn. Daarbij komt kijken dat de organisatie de nodige dosis zelfvertrouwen moet uitstralen. Men kan dit bereiken door rekening te houden met de volgende criteria.

1. **Wees jezelf:** Om een **omgeving** te creëren waar men graag naartoe komt, is het belangrijk om de stijl en houding van de organisatie te optimaliseren zonder hun identiteit te verliezen. Hierdoor kan men een veilige sfeer creëren, waardoor ouders en kinderen het gevoel ervaren dat ze altijd welkom zijn.
2. **Goede info is een goede basis:** Duidelijke en correcte informatie verschaffen, draagt maximaal bij aan betrouwbaarheid. Door bijvoorbeeld een jaarkalender te voorzien, waarop alle activiteiten staan opgelijst, geeft dit ouders de kans om te anticiperen op geplande activiteiten. Het is echter belangrijk dat deze informatie op een heldere enw begrijpelijke manier wordt gecommuniceerd om onaangename verrassingen te voorkomen.
3. **Omgaan met verwachtingen:** Om de verwachtingen tussen een organisatie en hun deelnemers optimaal te benutten, is het essentieel dat deze verwachtingen openlijk worden besproken. Op deze manier kunnen misverstanden worden vermeden en kan het vertrouwen in de werking van beide partijen behouden blijven.

Betaalbaarheid

Betaalbaarheid beduidt het financiële aspect van het ‘aanbod’. Dit omvat alle kosten die ouders moeten maken om hun kinderen aan de activiteit deel te laten nemen. Uit een onderzoek van de KU Leuven uit 2017, die de kostprijs van de sporten in Vlaanderen in kaart heeft gebracht, kunnen we uit afleiden dat sporten zoals wielrennen een kostelijke investering blijkt te zijn. “Een koersfiets alleen al kost inderdaad al snel € 2.000” (Vereycken, 2017). Hierbij moeten we wel opmerken dat een koersfiets een eenmalige aankoop is. Echter, zijn dergelijke prijzen niet voor iedereen betaalbaar, al wil dit niet impliceren dat duurdere sporten automatisch zijn gekoppeld aan een hoger inkomen (Vereycken, 2017). Uit andere cijfers blijkt dan weer dat 40% van de kwetsbare gezinnen geen lidgeld voor een hobby kan betalen en dat 24% van de ouders zich slecht voelt over het feit dat hun kinderen geen hobby’s kunnen beoefenen die te duur zijn (VRT, 2021).

Naast het financiële aspect kan betaalbaarheid ook geïnterpreteerd worden als een ‘psychologische kost’. Vormen van directe en indirecte discriminatie en vooroordelen kunnen organisaties ervan weerhouden om in te zetten op een multiculturele werksfeer (De Bruyn et al., 2021).

Begrijpbaarheid

Begrijpbaarheid illustreert de mate waarin het **aanbod** verstaanbaar is voor participanten en de mate waarin een organisatie in staat is zelf op een duidelijke manier te communiceren (De Bruyn et al., 2021). De gebruiker is dus in staat om voor zichzelf zelf in te schatten of het ‘**aanbod**’ iets voor hen is (kenniscentrum wwz, 2018). Om deze stelling te verduidelijken, kunnen we het concept van “speeltuinkaarten”, ontwikkeld door forum On!beperkt, onder de loep nemen. “Een speeltuinkaart is een groot bord met pictogrammen om communicatie tussen kinderen laagdrempelig te maken” (Laakdal, 2024). Deze kaarten worden dus gebruikt om taalbarrières op openbare speelgelegenheden te vereenvoudigen en worden door verschillende gemeenten in Vlaanderen toegepast. Dankzij het gebruik van pictogrammen, kunnen kinderen aanduiden wat ze willen doen, hoe ze zich voelen en naar welk speeltuig ze willen gaan (Laakdal, 2024).

Bekendheid

Bekendheid gaat impliciet over het feit hoe bekend het **aanbod** is bij het beoogde doelpubliek (De Bruyn et al., 2021). Om dit te kunnen illustreren kijken we in functie van een voorbeeld naar de stad Hasselt, die zijn **aanbod** heeft samengevoegd in een info brochure. In deze brochure kunnen de inwoners alle informatie over de gevestigde verenigingen binnen de stad terugvinden. “In Hasselt hebben we al jaren een sterk en toegankelijk verenigingsleven. (...) Van de scouts tot een circusschool of Villa Basta: ons jeugdig geweld heeft de activiteiten maar voor het uitkiezen” (Habib El Oaukili, z.d.). In september krijgen 18-jarigen de mogelijkheid om activiteiten binnen het ‘aanbod’ van de stad kosteloos uit te proberen. Hierdoor wil men de kans vergroten dat jongeren een activiteit vinden die bij hun talenten past.

Begripvol en Betreedbaarheid

Eerder hebben we gesteld dat we twee B’s vanzelfsprekend beschouwen. Deze zijn: **Begripvol** en **Betreedbaarheid**. **Begripvol** staat voor hoe ver de organisatie het persoonlijk referentiekader van zijn deelnemers erkent en hier begrip voor toont. **Betreedbaarheid** daarentegen houdt rekening met alle aspecten van identiteit. In hoeverre kan de deelnemer zichzelf uiten, of moet men zich aanpassen om deel te kunnen nemen. Denk hierbij aan het dragen van tatoeages, piercings of een hoofddoek (Vlaanderen agentschap integratie & inburgering, z.d.).

6.3 Eindconclusie: De uitdaging van Talentontwikkeling.

Dit hoofdstuk heeft aangetoond dat tijd een cruciale factor is die meespeelt als het aankomt op het vervullen van de ouderlijke rol bij het ontwikkelen van artistiek talent bij kinderen. Ouders moeten heel wat investeren willen ze het talent bij hun kind tot uiting laten komen. Zo moeten ze benodigdheden aankopen, het kind op locatie brengen en langs de zijlijn staan tijdens een wedstrijd. Dit benadrukt dat het ouders veel tijd en inspanning vergt om hun kinderen te ondersteunen. Echter, hebben een aantal factoren invloed op ouderlijke inzet. Zo worden activiteiten vaak op vaste basis georganiseerd, wat kan conflicten met het werkschema van de ouders. Anderen moeten dan weer rekening houden met de haalbaarheid van de activiteit of hun financiële situatie laat dit niet toe. Dit heeft ons aangetoond dat ouders drempels moeten overwinnen om hun kinderen aan de juiste activiteit te laten deelnemen.

Om deze drempels in kaart te brengen, hebben Piessens, Hermans en Vettenburg In 2008 een model ontwikkeld dat ze de **7 B's van toegankelijkheid** noemen. Hiermee kunnen organisaties binnen de stad Genk de verschillende drempels die moeten worden overwonnen in kaart brengen zodat inwoners optimaal kunnen genieten van hun activiteiten. De organisaties moeten rekening houden met **bruikbaarheid, beschikbaarheid, bereikbaarheid, betaalbaarheid, bekendheid, begrijpbaarheid** en **betrouwbaarheid**.

Volgens een onderzoek van Saskia de Bruyn kunnen we de activiteiten die een organisatie aanbiedt beschrijven als het **aanbod**. Daarentegen, hebben wij in functie van deze scriptie **aanbod** als verzamelterm ingezet om alle organisaties en verenigingen van de stad in onder te brengen. De **7 B's van toegankelijkheid** kunnen dienen als een interessant model om het **aanbod** op af te toetsen. Hieruit kunnen ouders en kinderen opmaken welke activiteit bij een *artistiek* talent hoort.

De **7 B's van toegankelijkheid** kunnen we ook inzetten om onze detectie tools vorm te geven, aangezien we met onze tools zoveel mogelijk kinderen willen bereiken. Dit wil zeggen dat we ook moeten inzetten op een zo breed mogelijke context, waardoor we kinderen van alle 'sociale klassen' kunnen aanspreken om hun artistiek talent te ontdekken. We kunnen dus concluderen dat dit model kan dienen als hulpmiddel om onze detectie tools in vorm te geven en zo te optimaliseren voor ons doelpubliek. In het volgende hoofdstuk zullen we de detectie tools conceptualiseren als aanbevelingen voor de stad Genk. Deze aanbevelingen zullen gebaseerd zijn op basis van alle inzichten van voorgaande hoofdstukken.

7.

De talentdetectie tools

Doorheen deze scriptie hebben we onderzoek verricht in functie van het conceptualiseren van de talentdetectie tools. Deze verworven inzichten hebben ervoor gezorgd dat we in dit hoofdstuk de talentdetectie tools effectief kunnen vormgeven. Door het onderzoek omtrent creativiteit in hoofdstuk 3, hebben we geleerd dat het aanwakkeren van creativiteit bij kinderen vraagt om een beroep te doen op de **vier P's van creativiteit**. Daarnaast hebben we ook ontdekt dat het creëren van een tool die kinderen in de **Flow** brengt, moet voldoen aan de volgende drie punten die in evenwicht dienen te zijn, namelijk **Doelen**, **Balans** en **Terugkoppeling**. Hiernaast om de kinderen gemotiveerd te houden, moeten we rekening houden met de **autonome motivatie** van kinderen, aangezien we willen beogen dat ze de tool met plezier gaan beoefenen. Dat betekent dat we eerst inzetten op **geïdentificeerde regulatie**, waarna deze idealiter langzaam overgaat in de **intrinsieke regulatie**. Deze voorgaande termen zijn behandeld in het hoofdstuk **Flow** en **Motivatie**. Wanneer we een concreet idee verworven hebben, kunnen we deze gaan aftoetsen aan de **7 B's van toegankelijkheid**, die ons in staat stellen om de tools te conceptualiseren en de potentiële problemen in kaart te brengen.

In dit hoofdstuk trachten we de tools te conceptualiseren die we aan de stad Genk kunnen voorstellen voor talentdetectie bij het beoogde doelpubliek: **kinderen tussen de acht en tien jaar oud**. Het onderzoek heeft drie voorstellen opgeleverd waarvan elke auteur van deze scriptie er één heeft uitgewerkt. Deze conceptualiseringen zullen we op de volgende pagina's uiteenzetten.

7.1 Detectietool ontwikkeld door Andrea Grimaldi

Doorheen de scriptie hebben wij het statement gemaakt dat ouders vaak verschillende **drempels** moeten overwinnen om hun kind naar de juiste activiteit te brengen. Daarbij komt kijken dat ouders vaak geen zicht hebben op de potentiële talenten van hun kinderen, wat ervoor zorgt dat de zoektocht naar de juiste activiteit een lange zoektocht kan zijn. Om ouders in dit proces te ondersteunen, lijkt het idee van een platform dat dient als een centrale hub voor het **aanbod** in Genk een aantrekkelijke gedachte. Voor ouders kan een dergelijk platform een interessante manier zijn om te zoeken naar mogelijkheden om de talentontwikkeling van hun kind te stimuleren en hoe ze nieuwe *artistieke* vaardigheden kunnen ontdekken.

Dit betekent dat we deze tool willen inzetten als een hulpmiddel, waarop ouders op kunnen terugvallen. Hierdoor kunnen ze naar mogelijke alternatieven zoeken, mocht een bepaalde activiteit binnen het **aanbod** bij nader inzien toch niet passen bij het talent van het kind. Dit proces laat ouders toe om de zoektocht naar het potentieel artistiek talent van het kind te vereenvoudigen en eventueel bij te sturen aan de behoefte van het kind.

Conceptualisering van het platform

Het platform dat hier wordt geschetst zal worden ingezet als een samenwerking tussen het '**aanbod**', hetzij lokale instanties, scholen en organisaties enerzijds en de stad Genk anderzijds. Door middel van evenementen, zoals spellenavonden of creatieve avonden, worden kinderen aangemoedigd om samen te werken en hun vaardigheden te tonen in een ondersteunende omgeving die door de organisatie in kwestie wordt ondersteund. Om dit te versterken, kan de stad Genk ook inzetten op een applicatie, waarmee het proces van de ontwikkeling van kind actueel bijgehouden kan worden. Deze applicatie zou een persoonlijk profiel kunnen opmaken van het kind, waardoor de ouders de ontwikkelingsdoelen en interesses van hun kind kunnen meevolgen. Op basis van het profiel van het kind kan de app suggesties doen voor passende activiteiten binnen het **aanbod** van de stad Genk. Om ouders hiervan op de hoogte te houden van activiteiten, kan er ook gebruik worden gemaakt van pushmeldingen en gepersonaliseerde updates waardoor ze op de hoogte worden gehouden bij eventuele veranderingen in het **aanbod**. Kortom, kan deze applicatie een waardevol hulpmiddel bieden om de *artistieke* ontwikkeling van kinderen te ondersteunen.

Figuur 3
Voorstelling platform

Eigen Mockup.

Drempels van het platform

Hoewel de tool aantrekkelijk klinkt, moet er wel de kanttekening gemaakt worden dat er niet vergeten mag worden dat dergelijke initiatieven bepaalde **drempels** met zich meebrengen die eerder in de scriptie aangehaald zijn. Door deze obstakels in kaart te brengen, kan de tool effectief en toegankelijk opgezet worden voor ouders. Hiervoor wordt, zoals eerder vernoemd, het kader van de 7 B's van toegankelijkheid gebruikt.

Als er wordt gekeken naar de bruikbaarheid van de tool, is het belangrijk om te stellen dat er moet worden ingezet op een zo gebruiksvriendelijk navigatiesysteem voor de gebruikers. Het is namelijk belangrijk dat de ouders van alle achtergronden, snel en concreet de benodigde informatie kunnen opzoeken en terugvinden. Daarbij komt ook kijken dat er een universele taal gehanteerd dient te worden. De tool zorgt ervoor dat ouders snel en eenvoudig de beschikbaarheid van het **aanbod** te zien krijgen, waardoor ze makkelijker kunnen anticiperen op hun gezinsplanning. Bereikbaarheid daarentegen vormt een groot werkpunt aangezien het **aanbod** over de stad Genk versnipperd is. Dit betekent dat het een grote invloed heeft op de afstand en reismogelijkheden van kinderen. Om dit probleem aan te kaarten zou de stad een beroep kunnen doen op de manier waarop kinderen en hun ouders naar een activiteit moeten reizen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld een routeplanner opstellen of kunnen ouders hun kinderen inschrijven op een carpoollijst.

Echter, mag er niet vergeten worden dat het financieel aspect nog altijd een doorslaggevende factor is voor veel ouders. Ondanks dat de applicatie gratis ter beschikking wordt gesteld, is het zo dat er wel nog steeds betaald moet worden om deel te mogen nemen aan het **aanbod**. De applicatie zou hierop kunnen anticiperen door ouders goed te informeren over bepaalde tegemoetkomingen die ze kunnen aanvragen. Als laatste is het niet onbelangrijk om te vermelden dat de applicatie en het bijbehorende platform bekendheid moeten vergaren bij het doelpubliek. Hierop kan de stad Genk inspelen door gebruik te maken van een effectieve marketingcampagne binnen scholen en openbare plaatsen. Wanneer ouders al de applicatie gebruiken, moeten ze regelmatig op de hoogte worden gehouden van de eventuele veranderingen in het 'aanbod'. Dit kan gebeuren door de eerder vernoemde pushmeldingen.

Uitbreiding van het platform

Het concept van het platform dat wordt ondersteund door middel van een applicatie kan nog verder worden uitgediept. Zo zou er kunnen worden ingezet op een eindverslagfunctie die zich maandelijks of per semester beschikbaar stelt. In dit verslag wordt een overzicht gegeven over de activiteiten, waar het kind binnen het 'aanbod' is geweest. De applicatie kan ook worden ingezet als een 'matchmaker' die op basis van informatie nieuwe suggesties doet die in lijn liggen met wat het kind al heeft gedaan. Dit zorgt ervoor dat het kind zijn potentieel sneller kan ontdekken en ontploien.

Een voorbeeld hiervan is de "Discover Weekly" playlist van Spotify, die wekelijks nieuwe artiesten en nummers aanbeveelt op basis van de gebruiker zijn luistergedrag. Verder biedt

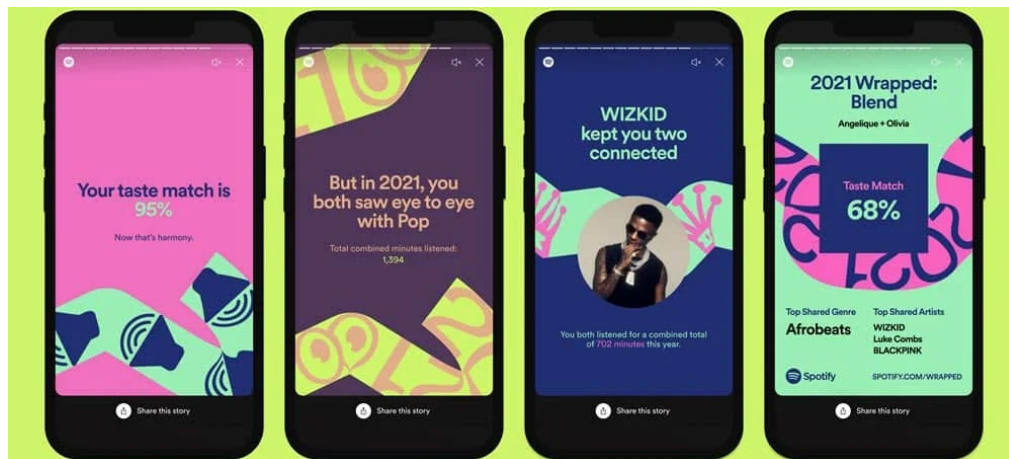
Spotify op het einde van het jaar de “Rewind” functie aan. Hierin wordt het luistergedrag van de gebruiker op jaarbasis in kaart gebracht en wordt er een luisterpersonaliteit toegekend. Deze functies kunnen mogelijks een integratie krijgen binnen de voorgestelde applicatie, specifiek bij het gebruikersprofiel van het kind.

Door hier eventueel gamification-elementen aan toe te voegen, zoals badges, punten en beloningen, worden zowel ouders als kinderen aangemoedigd om actief deel te nemen aan het platform. Deze functies moeten het effect van betrokkenheid versterken, zodanig dat ouders en kinderen samen naar talenten zoeken.

Figuur 4

Spotify wrapped 2021

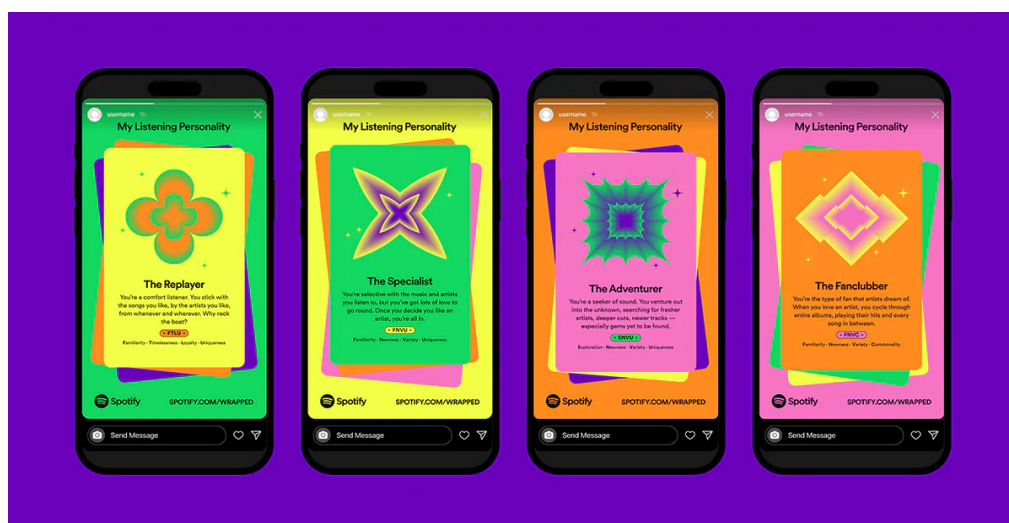
Bron: overgenomen uit <https://www.groovypost.com/howto/find-and-share-your-spotify-wrapped-2021/>

Figuur 5

Listeners Personality

Bron: overgenomen uit <https://www.adweek.com/media/spotify-s-2022-wrapped-curates-listeners-personality-through-their-favorite-tunes/>

7.2 Eindconclusie detectietool: Andrea Grimaldi

Door de integratie van een platform die als centrale hub kan dienen voor **aanbod** in de stad Genk kunnen ouders en hun kinderen makkelijker de weg vinden naar de activiteiten die het **aanbod** biedt. Op deze manier raakt men bekend met het diverse assortiment aan activiteiten, waardoor het kind sneller vindt wat bij zijn interesses en behoeften aansluit.

Hoewel er enkele obstakels zijn, zoals de complexiteit van het platform en de financiële kosten van **aanbod**, kan de tool wel worden ingezet als een middel om ouders te helpen bij het navigeren door het **aanbod** in de stad Genk. Door effectieve marketing en promotie kunnen ouders op de hoogte worden gebracht en beter bekend raken met de mogelijkheden van de tools en de voordelen ervan ontdekken voor de artistieke ontwikkeling van hun kinderen.

De tool kan een belangrijke speler zijn in het creëren van een ondersteunende omgeving, waarin kinderen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Met voortdurende verbeteringen en uitbreidingen moet het een positieve impact hebben op de toekomstige generaties en hun artistieke groei.

De geschetste tool kan worden beschouwd als een belangrijke aanbeveling waar de stad Genk op kan focussen om de uitdagingen rondom de zoektocht naar het beschikbare **aanbod** beter in kaart te brengen.

7.3 Detectietool ontwikkeld door Dries Putzeis

“Kan een vriendschapsboekje helpen bij het herkennen van artistiek talent bij kinderen?”, is een vraag die werd gesteld tijdens een gesprek met Liesbeth Briers wanneer het ging over het feit dat kinderen elkaars talenten moeten kunnen benoemen. Naast zijn bestaand doel om blijvende herinneringen op te nemen van vrienden, werd er opgemerkt dat dit ook kan worden ingezet om talenten bij kinderen te ontdekken. De functie van een vriendenboekje is in principe vrij eenvoudig. Het kind vult een aantal vragen in die gaan over zijn of haar persoonlijkheid, waarna er eventueel een foto aan wordt toegevoegd. We kunnen hier dus in stellen dat kinderen hun “leukertjes” moeten invullen die we reeds in hoofdstuk 3.2 beschreven hebben. Wanneer dit boekje over een aantal jaren wordt teruggevonden, lijkt het alsof de tijd hierin heeft stilgestaan. Er is dus een blijvende herinnering gecreëerd naar vriendschappen uit een vervlogen tijd.

De leeftijd waarop vriendenboekjes worden doorgegeven kan verschillen. “De één geeft hem al bij de kleuters, een ander wacht tot ze ergens in groep 3-4 zitten” (Redactie, 2021). Het voordeel van al vroeg een vriendenboekje te geven is dat ze door middel van de vragen die ze moeten beantwoorden, hun creativiteit stimuleren. De kinderen kunnen bijzondere beroepen verzinnen en zo ook grappige boodschappen achterlaten (Redactie, 2021). Deze stelling laat zien dat een vriendenboekje in staat is om op jonge leeftijd creativiteit ‘aan te wakkeren’, hoe dit zich uit hebben we in hoofdstuk 3.2 uitgelegd.

Waarom het concept van een vriendenboekje?

Zoals eerder door Briers in de inleiding is gesteld, kunnen kinderen moeilijk hun eigen talenten zelf zien, waardoor andere mensen hun dat moeten vertellen. In hoofdstuk 2.1 hebben we door middel van Krekels gesteld dat kinderen al doende achter hun talenten komen en er daardoor keuzes worden gemaakt onder het motto: ‘Niet geschoten is altijd mis’. Wanneer ze missen geeft dit een gevoel van tijdverspilling en energie. Om dit te vermijden kan een compliment van een klasgenoot of de leerkracht veel compenseren en hen toch laten inzien dat ze iets bijzonders kunnen. Dit bevestigt de stelling dat een buitenstaander soms een beter zicht heeft op het talent van iemand anders (Claes, z.d.).

Conceptualisering van het vriendenboekje

Het vriendenboekje dat voor ogen wordt gesteld zal worden ingezet door middel van een verhaal. Aangezien het boekje kinderen moet aansporen om hun *artistieke* talenten te ontdekken, is het interessant om gebruik te maken van een mascotte, waar kinderen zich in kunnen herkennen. Concreet betekent dit dat kinderen in de tool worden beschouwd als avonturiers die samen met een groep bekende piraten, de mascottes, op avontuur zullen gaan. De mascottes zorgen ervoor dat het kind doorheen het verhaal, zijn ontdekte talent(en) gaat inzetten om de schat te vinden die vader Grijsbaard doorheen de jaren heeft verstopt. Door kinderen door de ogen van de mascotte persoonlijk aan te spreken,

moet er een vertrouwensband ontstaan tussen de tool en het kind. De mascottes in kwestie moeten het kind doorheen het boekje leiden, en hen begeleiden in het beantwoorden van vragen en het creatief oplossen van kleinschalige problemen die men op hun tocht kan tegenkomen. De vragen die hier worden geschetst, komen grotendeels overeen met de opzet van een klassiek vriendenboekje, echter wordt er niet op zoek gegaan naar de identiteit van het kind, maar eerder naar zijn of haar persoonlijk profiel. Deze vragen kunnen ze door andere kinderen laten invullen, waardoor ze via een ander perspectief meer te weten komen over zichzelf. Hieronder wordt een voorbeeld van een introductie naar het verhaal geschetst.

“Aaargh, avonturiers!

Stap jij mee aan boord van het schip van kapitein Mallebriers en zijn bemanning van dappere piraten? Olga Overpeinzer, Zoë Zinderzee, Bram Beelddenker, Vera Vurighart en de kapitein varen samen over de Zeven Zeeën, op zoek naar verborgen schatten en nieuwe avonturen!

Sluit je aan bij de kapitein en zijn vrienden en ontrafel demysteries van de oceaan en trotseer samen de woeste stormen. Ben jij dapper genoeg om de gevaarlijke zeemonsters te verslaan en zo de schat van vader Grijsbaard veilig te stellen?

Met behulp van kleurrijke tekeningen, neemt dit doeboek je mee in een spannend piratenverhaal gevuld met actie, humor en vriendschap. Leer de piraten kennen, kom meer over jezelf te weten en ontdek samen waar de schat van vader Grijsbaard schuilt!

Word jij lid van de bemanning? Schip Ahoy! ”

Figuur 6

De piraten vrienden

Van links naar rechts: Kapitein Mallebriers, Olga Overpeinzer, Zoë Zinderzee, Bram Beelddenker en Vera Vurighart.

Afbeeldingen gegenereerd door Leonardo AI.

Drempels van een vriendenboekje

Het vriendenboekje klinkt als een mooi initiatief. Echter moet er ook hier gesteld worden dat er een aantal “drempels” moeten worden aangekaart om deze tool zo toegankelijk mogelijk te maken voor het beoogde doelpubliek. De vriendenboekjes zouden in eerste instantie gedrukt moeten worden in samenwerking met een uitgeverij, die in overleg met de stad Genk verantwoordelijk is voor de distributie van de boeken. Men kan ervoor kiezen om dit via de Genkse scholen te laten gebeuren en ze te verdelen in de klassen van het beoogde doelpubliek. Er kan ook gekozen worden om deze via de post bij gezinnen te krijgen. Desondanks moet er wel worden opgemerkt dat een samenwerking met een uitgever een kostelijke investering kan zijn. Daarom moet de stad goed overwegen hoe ze de gemaakte kosten kunnen terugverdienen. Hierdoor kan men de vraag stellen of men verschillende investeerders zou kunnen aantrekken om deze kosten te dekken. Mocht dit niet mogelijk zijn, kan er eventueel overwogen worden om ouders een (kleine) financiële compensatie te vragen. Echter, zoals eerder aangegeven in hoofdstuk 5, zou dit niet het meest ideale scenario zijn, aangezien dit niet voor elk gezin haalbaar zou zijn. Hiernaast moet er ook nagedacht worden om het idee van de vriendenboekjes te promoten en kinderen aan te moedigen hieraan deel te nemen.

Om de bekendheid van het vriendenboekje te vergroten, moet er worden ingezet op het verhaal rondom de piraten. Door middel van de vormgeving is het de bedoeling dat de kinderen het boekje snel herkennen. Het doel voor ogen is dat kinderen het verhaal gaan invullen op basis van hun eigen percepties, waardoor elk boekje anders ingevuld wordt. Dit maakt het interessant om de vriendenboekjes aan elkaar door te geven, want hierdoor kan het verhaal anders beleefd worden.

Tot slot mogen we de begripbaarheid van de boekjes niet vergeten. Genk is een multiculturele stad, waardoor er taalbarrières aanwezig zijn die de effectiviteit van het boekje in de weg zullen staan. Het is daarom belangrijk om in te zetten op een duidelijk en uniform mogelijk taalgebruik dat samenwerkt met een krachtige visualisatie. Dit taalgebruik in combinatie met de visualisatie zal bepalen hoe de piraten eruitzien.

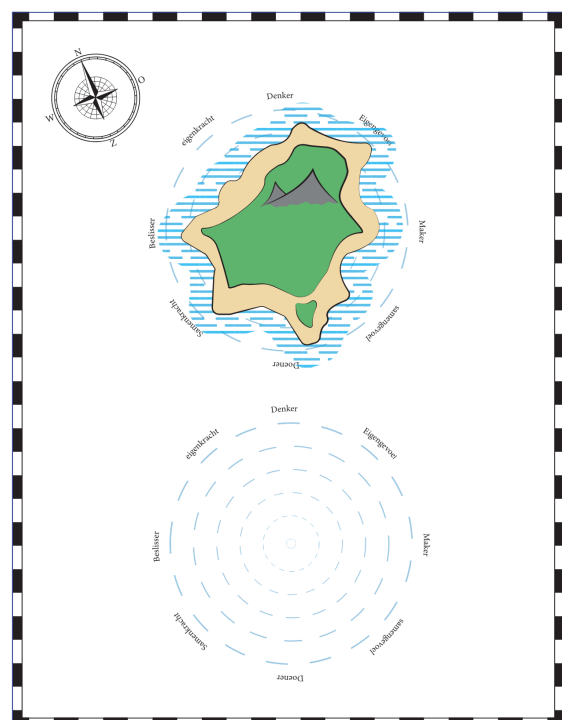
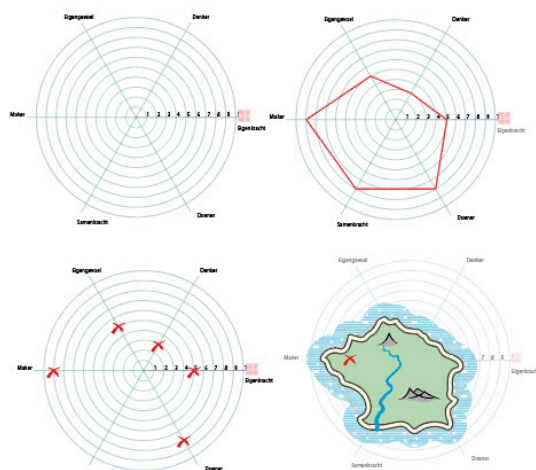
Uitbreiding van het vriendenboekje

Als aanvulling op het concept van het vriendenboekje, kan het concept van een zogeheten ‘talentenkompas’ worden geïntroduceerd. Dit **‘talentenkompas’** maakt gebruik van de antwoorden die de kinderen op de vragen uit het vriendenboekje gegeven hebben. Deze antwoorden zorgen ervoor dat er een uniek eiland wordt gecreëerd dat de talenten van het kind in kaart brengt. Deze beoogde toevoeging maakt het vriendenboekje interactiever en biedt kinderen de mogelijkheid om op een interessante, visuele manier inzicht te krijgen in hun eigen sterktes. Het talentenkompas maakt gebruik van termen die worden gebruikt om de interesses en vaardigheden van het kind te identificeren. Deze termen zijn door middel van het gevoerde onderzoek in deze scriptie zorgvuldig gekozen om een brede waaier aan talenten en interesses te dekken en zijn als volgt benoemd; **Denker, Doener, Maker, Eigengevoel, Eigen kracht** en **Samenkracht**.

Het kompas zelf bestaat uit een visuele representatie waarbij de vermoede termen op de assen worden geplaatst. De antwoorden op de vragen worden voor elke term herleid tot een punt op een schaal van één tot en met acht. Deze punten worden vervolgens met elkaar verbonden, wat resulteert in een uniek eiland dat de talenten van het kind weergeeft. Het gebruik van een eiland maakt het voor kinderen visueel duidelijk om hun sterke punten te identificeren en te begrijpen. Bovendien kan het kompas dienen als een leidraad voor ouders om het kind een beter begrip op zijn eigen talenten te geven.

Figuur 7 & 8
Werking van het kompas

Eigen uitwerking.

7.4 Eindconclusie detectietool: Dries Putzeis

Na de conceptualisatie van een vriendenboekje, kan worden vastgesteld dat deze tool, in combinatie met het talentenkompas, veel mogelijkheden biedt. Hoewel het vriendenboekje oorspronkelijk ontworpen werd als een middel om blijvende herinneringen aan kinderlijke vriendschappen vast te leggen, blijkt het ook een veelbelovend middel om de talentontwikkeling van kinderen te ondersteunen. Door in het boekje vragen te beantwoorden en problemen creatief aan te pakken, krijgen kinderen een beter begrip op hun eigen *artistieke* talenten.

Door gebruik te maken van een verhaal dat zich centreert rond een piratenclub, kan er worden ingezet op mascottes die inspelen op de leefwereld van kinderen. Dit moet ervoor zorgen dat kinderen zich gaan herkennen in de mascottes en betrokkenheid tonen. Desalniettemin moet er worden gesteld dat er enkele drempels moeten worden overwonnen vooraleer deze toolgeïmplementeerd kan worden. Zo is een belangrijk ontwerp de distributie van de vriendenboekjes. Het is ook belangrijk om bekendheid te verwerven met de tool. Dit wil dus zeggen dat er moet worden ingezet op een marketingcampagne waardoor ouders en eventuele scholen het bestaan van de tool erkennen. Bovendien kan de multiculturele samenleving van de stad Genk niet worden genegeerd, aangezien dit een taalbarrière met zich meebrengt. Deze barrière zouden we kunnen minimaliseren door een eigen versie van de “speeltuinkaarten” te ontwikkelen. Dit concept hebben we in hoofdstuk 6.2, specifiek in **begrijpbaarheid** besproken.

Het talentenkompas kan worden beschouwd als een interessante toevoeging op het concept om de talenten van kinderen beter in kaart te brengen. Dit interactieve instrument biedt kinderen een visuele manier om beter zicht te krijgen op hun eigen sterke punten. Het biedt ouders daarentegen een leidraad om hun kinderen hierin te ondersteunen. Door gebruik te maken van zes termen op een kompas, die samen een eiland vormen, kan het kompas in het narratief van de piraten worden geplaatst. Concluderend kan er dus gesteld worden dat het concept van een vriendenboekje, in samenspraak met het talentenkompas, een veelbelovende aanpak suggereert die de talentontwikkeling bij kinderen op een interactieve manier kan bevorderen. Door in te zetten op een sterk verhaal en gepaste begeleiding binnen het ‘aanbod van de stad Genk kan dit boekje een start vormen voor een interessant ontwikkelingstraject.

7.5 Detectietool ontwikkeld door Tommy Senders

Tijdens een persoonlijk bezoek aan Brussel waar zich sinds 2008 het Art Basics for Children (afgekort ABC) HUIS bevindt, werd inspiratie opgedaan voor de vormgeving van deze tool. Het ABC-huis is een open en dynamisch onderzoekscentrum rond kunst, cultuur en educatie. De locatie is toegankelijk voor alle leeftijden en iedereen die begaan is met kunsteducatie en cultuurbemiddeling is van harte welkom (Art Basics for Children, z.d.)!

Het ABC-huis legt zich dus specifiek toe op artistiek en sociaal werk, waar ieder kunst domein binnen de werking zijn eigen atelier heeft. Men mag er dus vanuit gaan dat er veel ruimte is voor spel, werk, onderzoek, ontdekking en expressie. “Je vindt er onder meer diverse ateliers (een textiel-, een hout-, een papier- & boekatelier), een cinema-auditorium, een crèche-café, een architectuur-studio, een keuken op kindermaat, buitenspeelruimtes en een moestuin”(Art Basics for Children, z.d.). De werking kan worden beschouwd als een ‘ervaarklas’ waar onder begeleiding van een ABC-gids kinderen uit het basis- en secundair onderwijs inspiratie kunnen opdoen. Hiermee kunnen ze in hun eigen werkomgeving met verschillende materialen aan de slag te gaan. Het doel van de gids is om kinderen op onderzoek te laten gaan in het atelier, en wanneer men merkt dat het kind tot iets wordt aangetrokken, dit te stimuleren door met hen daarmee iets uit te werken.

Het einddoel van het ABC-huis is om kinderen een bepaald product te laten fabriceren die tot stand is gekomen door middel van het gebruik van verschillende tools en technieken. Om hieraan te voldoen, wordt per artistiek domein een grote boekencollectie ter beschikking gesteld. De kinderen kunnen door de boeken bladeren waardoor deze bepaalde interesses bij het kind moet opwekken waardoor ze aan de slag gaan. Wat hen prikkelt kan dan ook hun potentiële talenten blootleggen.

Figuur 9 & 10

Het ABC-huis en atelier

Bron: overgenomen uit <https://www.abc-web.be/abc-huis-brussel/>

Foto's gemaakt door Ilse Liekens (z.d.).

Conceptualisering van het sociaal artistiek atelier

Buiten bezoeken uit het onderwijs, is het ook mogelijk voor anderen om zich artistiek te verdiepen in het ABC-huis. Hiervoor biedt het huis een aantal middagen per maand aan, waar men zich door middel van online registratie voor kan aanmelden. Hierdoor kunnen externen zich op zelfstandige basis laten prikkelen en onderdompelen in een proces van zelfontplooiing. Dit laat zien dat er binnen deze projecten ook ruimte is voor individuen om aan artistieke talentontwikkeling te doen. Deze manier van werken toont veel gelijkenissen met een initiatief die de stad Genk al een aantal jaar doorvoert, namelijk het sociaal werkhuis van GIGOS.

In hoofdstuk 2.3 hebben we uitgelegd wat GIGOS is en wat dit kan betekenen voor de kwetsbare jongeren in Genk. Het sociaal werkhuis biedt deze jongeren een kans om op vrijwillige basis werkstukken te maken, waardoor ze in contact komen met praktische werktuigen en materialen die hen mogelijks kunnen inspireren. Echter, kan dit concept veel breder bekeken worden waardoor we de vraag kunnen stellen of dit werkhuis wel alleen op kwetsbare jongeren moet worden ingezet? Door deze vraag te stellen, wordt het idee naar voren gebracht om het atelier voor iedereen beschikbaar te stellen, zodat niet enkel de kwetsbare jongeren hier hun *artistieke* talenten kunnen ontdekken. Vanuit deze stelling worden de ateliers dus beschouwd als wijkateliers, waardoor er ruimte ontstaat om na te denken over een meer open en toegankelijke benadering die voor alle kinderen opgaat.

De grondgedachte van deze tool is dus om een werking een model van het ABC-huis in Brussel te implementeren binnen de stad Genk. Dat lijkt mogelijk te zijn, wanneer het sociaal werkhuis Van GIGOS wordt omgevormd tot een sociaal artistiek atelier waar alle kinderen, waaronder ook de beoogde leeftijd, terecht kunnen om zijn of haar *artistieke* talenten te ontdekken. Ouders kunnen hun kinderen, net zoals bij het ABC-huis, door middel van een gratis online inschrijving aanmelden. Hierdoor kan het kind deelnemen aan een sessie binnen dit atelier. Door middel van professionele begeleiding kan het kind in functie van een workshop in alle rust zelf ontdekken waar zijn of haar artistieke interesses liggen. Het sociaal artistiek atelier zal dus een gratis alternatief bieden tegenover de Genkse academie, waar ouders alle financiële compensaties moeten kunnen veroorloven, vooraleer het kind zich überhaupt creatief kan uiten. Deze stelling komt overeen met beweringen die in hoofdstuk 5 gesteld zijn.

Drempels van het sociaal artistiek atelier

Hoewel het ABC-huis de inspiratiebron is voor de werking en conceptualisering van deze tool, moet er ook hier worden opgemerkt dat er een intensieve inspanning nodig is om deze tool te laten werken binnen de voorziening van de stad Genk. Een van de eerste drempels is het feit dat GIGOS zich op zeven verschillende locaties binnen de stad bevindt, waardoor iedere locatie zijn eigen atelier heeft. Als er wordt gekozen om het ABC-huis uit Brussel op een van deze locaties toe te passen, kan dit mogelijk complicaties met zich meebrengen.

Hoewel er een overkoepelende werking aanwezig is, kan de sfeer binnen de verschillende ateliers anders zijn, wat de ervaring van de deelnemers kan beïnvloeden en mogelijk uitdagingen met zich mee kan brengen voor het afstemmen van de activiteiten. Wanneer één locatie dan wordt omgevormd naar dit concept, kan dit atelier aantrekkelijker worden voor ouders, kinderen en scholen uit andere wijken. Zoals eerder vermeld in deze scriptie, brengt dit voor ouders weer verschillende problemen met zich mee, zoals vervoer en de financiële middelen. Daarom is het wellicht ook interessant om een nieuwe locatie te overwegen en op te zetten die kan dienen als een centrale hub voor de stad Genk. Hoe dit in zijn werk gaat wordt verder toegelicht in het subhoofdstuk; **uitbreiding van het sociaal artistiek atelier**.

Hoewel de conceptualisering van de tool voornamelijk gericht was op de relatie tussen ouders en de tool, is het zeker ook mogelijk dat scholen gebruik kunnen maken van deze werking. Echter, kan dit ook een drempel vormen voor de infrastructuur, aangezien zo'n uitstap ook logistieke planning en goede communicatie tussen de school en het atelier vereist. Daarbij komt ook kijken dat het atelier zich zal moeten inzetten om voor het schoolbeleid een zo veilig mogelijke omgeving te creëren, waardoor dit de samenwerking tussen beide partijen zal bevorderen. Ten tweede hebben kinderen ook invloed op deze werking, aangezien dit voor hen nog vaak nieuw is, wat het inspireren en het werken met dergelijke schoolklassen kan bemoeilijken. Hierbij moet ook gesteld worden dat er op dat moment genoeg personeel aanwezig moet zijn om deze klassen te kunnen begeleiden en om eventueel 'afwijkend' gedrag aan te kunnen pakken.

Uitbreiding van het sociaal artistiek atelier

Het concept van een sociaal artistiek atelier sluit mooi aan bij de reeds bestaande werking van GIGOS. Hierbij komt ook kijken dat de naam GIGOS zelf al redelijke bekendheid heeft verworven binnen de werking van de stad Genk, wat toelaat om hierop voort te bouwen. Een belangrijke toevoeging op de uitbreiding van een sociaal werk atelier, is een applicatie zoals die eerder gepresenteerd werd bij 7.1 detectietool van Andrea Grimaldi. Deze applicatie biedt alle informatie aan over de verschillende ateliers die GIGOS ter beschikking stelt. Door de informatie over de verschillende activiteiten binnen deze ateliers op één centrale plaats aan te bieden, wordt deze werking toegankelijker voor ouders en kinderen en raken ze makkelijker betrokken.

Zoals de applicatie wordt ingezet om het **aanbod** in Genk in kaart te brengen, kan dit ook worden gebruikt als een verzamelplaats waarop alle informatie rondom het sociaal artistiek atelier samenkomt. Hierdoor krijgen ouders, kinderen en scholen makkelijker toegang tot de beschikbare informatie. Dit geeft hen ook de mogelijkheid om hun interesses beter af te stemmen op de activiteiten die op dat moment worden georganiseerd.

Naast de applicatie, moet er ook worden gesteld dat er genoeg financiering moet zijn om een bestaand atelier van GIGOS om te bouwen dat aan de artistieke noden voldoet. Deze noden komen onder andere overeen met het materiaal, onderhoud aan de machines en de maandelijkse kosten van de infrastructuur. Echter, kan het zijn dat de locaties die

GIGOS ter beschikking heeft, niet de gewenste aanpassingen kunnen doorvoeren, die de beoogde artistieke ontwikkeling ondersteunen. Daarom kan het veel interessanter zijn om te investeren in een compleet nieuwe locatie die specifiek is ontworpen om het ABC-concept in te huisvesten. Op deze manier hoeven de bestaande sociale werkateliers van GIGOS niet te worden aangepast, aangezien de impact van hun huidige werking al is bewezen. Het nieuwe sociaal werkatelier kan daardoor beter worden afgestemd op de behoeften van deelnemers, zonder rekening te hoeven houden met bestaande structuren en beperkingen. Het atelier zou op een centraal bereikbare plaats gebouwd kunnen worden, waardoor deze toegankelijk wordt voor alle burgers.

7.6 Eindconclusie detectietool: Tommy Senders

Het bezoek aan het ABC-huis in Schaarbeek Brussel heeft de inspiratie opgeleverd om deze tool te conceptualiseren. Dit centrum voor kunst, cultuur en educatie heeft laten zien hoe een artistiek en sociaal atelier kan bijdragen aan de artistieke ontwikkeling van kinderen. Het ABC-huis biedt een rijke omgeving waarin kinderen vrij kunnen experimenteren en ontdekken, ondersteund door professionele begeleiding. Deze ervaring heeft laten zien dat de beschreven aanpak ook binnen de stad Genk mogelijk is.

De sociale wijkwerking GIGOS, die al geruime tijd in de stad Genk bekend is, huisvest een aantal sociale werkateliers, waar wijk kinderen naartoe kunnen om hen te laten inspireren. Door dit atelier open te stellen voor alle kinderen, dus ook voor degene buiten de wijken, kunnen we een inclusieve omgeving creëren waarin iedereen zijn *artistieke* talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Om dit te realiseren, zijn er verschillende drempels die overwonnen moeten worden. De verspreide locaties van GIGOS ateliers en de diversiteit in sfeer binnen de wijken, vormen logistieke en organisatorische uitdagingen. Financiële middelen zijn nodig om een bestaand atelier te voorzien van passende infrastructuur om een kwaliteitsvolle ervaring aan te bieden. Wanneer dit niet binnen de GIGOS ateliers mogelijk is, kan er worden overwogen om een compleet nieuwe locatie te bouwen die specifiek is ontworpen om te voldoen aan het ABC-concept.

De ontwikkeling van een applicatie zoals eerder voorgesteld, kan helpen om de werking van het sociaal artistiek atelier toegankelijker te maken en de betrokkenheid van ouders, kinderen en scholen te vergroten. Deze tool kan dienen als de plek waar alle informatie en communicatie rondom de activiteiten van het atelier in worden ondergebracht. Dit maakt het voor de deelnemers makkelijker om een activiteit te vinden die aansluit bij hun interesses.

Met de juiste inzet, financiering en samenwerking kan deze tool een zeer krachtige en waardevolle toevoeging bieden binnen het bestaande culturele en educatieve **aanbod** van de stad Genk. Deze tool kan ook bijdragen aan de artistieke groei van haar inwoners doordat deze maandelijks, mits reservering, vrij toegankelijk is.

8.

Eindconclusie scriptie

Met deze scriptie hebben we getracht om voor de stad Genk een tool te ontwikkelen, die het *artistiek* talent van kinderen tussen de acht en tien jaar kan detecteren. Om een antwoord te kunnen formuleren hebben we ons de volgende onderzoeksvraag gesteld:

**Hoe kan de stad Genk op een actieve manier bijdragen
aan het ontdekken van artistiek talent bij kinderen?**

Om het onderzoek vorm te geven, hebben we eerst gekeken naar hoe **“Talent”** gedefinieerd wordt, waardoor we onze eigen definitie konden ontwikkelen. Deze definitie is ontwikkeld door ons te inspireren op het perspectief van Danielle Krekels en Luc de Wulf. Daarnaast hebben we ook de talentvoorzieningen van de stad Genk onder de loep genomen. Hierin hebben we ontdekt dat de stad zich inzet op artistieke talenten, maar dat dit eerder wordt ondersteund vanuit een educatieve context. Door deze bevindingen kwamen we (in samenspraak met Liesbeth Briers) tot de volgende definitie:

***“Talenten” zijn de dingen die je graag doet en
waar je goed in kan worden.”***
***“Blijven proberen is meer ontdekken en meer
ontdekken is meer talent ontwikkelen.”***

Naast deze definitie hebben we ook ondervonden dat creativiteit integraal deel uitmaakt van artistiek talent. Door de **stage of artistic development** en de **vier P's van creativiteit**, zoals voorgesteld door Viktor Lowenfeld en James Melvin Rhodes, hebben we een kader gevonden om creativiteit te begrijpen en te stimuleren. Hierdoor hebben

we gesteld dat het proces van creatieve ontdekking binnen de tool voor ons belangrijker is dan het uiteindelijke resultaat. Dit was voor ons een reden om het laatstgenoemde kader naar onze eigen hand te zetten. Naast dit productief denkkader, zijn we ook op zoek gegaan naar een definitie voor de termen **flow** en **motivatie**, aangezien deze integraal verbonden zijn met de term “**Talent**”. **Flow** is cruciaal voor het blijven uitvoeren van een activiteit, terwijl **motivatie** belangrijk is om een persoon een activiteit te laten uitvoeren. Het bewust maken van de relevantie van activiteiten en het aanwakkeren van **intrinsieke regulatie** zijn cruciaal voor het aanmoedigen van kinderen in het ontdekken van hun eigen *artistieke* talenten.

Naast al het onderzoek over “**Talent**” hebben we weinig stilgestaan bij de **sociale omgeving**, waarin het kind opgroeit. Het belichten van deze situatie heeft ons laten zien hoe ouders een rol spelen en invloed hebben op de talentontwikkeling van hun kinderen. **Ouderbetrokkenheid** is hierin het sleutelwoord als het gaat over het ontdekken en ontwikkelen van *artistiek* talent bij kinderen. Danielle Krekels benadrukte dat kinderen hun kerntalenten vaak ontdekken wanneer ze activiteiten doen die ze echt leuk vinden, terwijl verplichte deelname het tegenovergestelde effect kan hebben. We stelden dat ouders eerst hun eigen talenten en competenties moeten kunnen benoemen, voordat ze zich kunnen ontfemen over hun eigen kinderen. Wanneer dit lukt, kunnen ze de rol van coach spelen en samen met hun kinderen zoeken naar zijn of haar *artistieke* talenten. Een evenwichtige betrokkenheid van ouders lijkt hierin de norm te zijn, wat ervoor zorgt dat het kind niet te veel druk ervaart. Dit zorgt ervoor dat de ontwikkeling van motivatie en zelfvertrouwen niet in het gedrang komt. Wanneer dit niet goed wordt uitgespeeld, zal het kind terechtkomen in hetgeen dat wat wij hebben bestempeld als de “**de cultuur van de lage verwachtingen**”. Het is belangrijk te stellen dat elk kind meerdere talenten bezit, wat het vinden van passende activiteiten kan bemoeilijken. Hierdoor zullen er intensieve inspanningen van de ouders verwacht worden, wat ervoor zorgt dat ze op hun beurt weer bepaalde **tegenprestaties** van hun kinderen verwachten.

Na het onderzoek over ouders, hebben we ook ondervonden dat er bepaalde uitdagingen zijn die het ontwikkelen van *artistiek* talent bemoeilijken. Zo zijn we er achter gekomen dat **tijd** een bepalende factor is als het gaat om het ondersteunen van kinderen in hun activiteiten. Ouders moeten heel wat investeren willen ze het *artistieke* talent van het kind tot uiting laten komen. Echter, kunnen deze inspanningen conflicten opleveren met hun werkplanning, of hun financiële situatie laat bepaalde activiteiten niet toe. Dit toont aan dat er **drempels** zijn die moeten worden overwonnen. Piessens, Hermans en Vettenburg hebben door middel van de **7 B's van toegankelijkheid** deze drempels in kaart gebracht, die elke organisatie kan gebruiken om af te toetsen hoe toegankelijk ze zijn voor het doelpubliek. De activiteiten die een organisatie aanbiedt, kunnen we volgens Saskia de Bruyn bestempelen als het **aanbod**. Deze term hebben wij weer op onze beurt gebruikt om alle organisaties en verenigingen binnen de stad Genk in onder te brengen, waardoor we de betekenis van elke ‘B’ konden achterhalen.

Al het voorgaande onderzoek heeft ons in staat gesteld om drie detectietools te conceptualiseren. De eerste tool is een interactief platform dat wordt ondersteund door een applicatie. Hierop komt het **aanbod** van de stad samen en kunnen gebruikers informatie over activiteiten terugvinden. De tweede tool betreft een vriendenboekje, dat door middel van een verhaal en het oplossen van kleinschalige problemen in de vorm van opdrachten, kinderen mee moet

nemen in het proces van zelfontdekking. De derde en laatste tool focust zich op een sociaal artistiek atelier dat is vormgegeven naar het voorbeeld van het ABC-Huis in Brussel.

Het onderzoek dat in deze scriptie is gevoerd, heeft ons laten inzien dat **“Talent”** een ingewikkeld en ruim begrip is dat voor vele interpretaties vatbaar is. Het is dan ook gevaarlijk om te stellen dat de definitie die wij in deze scriptie gehanteerd hebben de enige juiste zou zijn. Echter, heeft het onderzoek ons wel in staat gesteld om beter grip te krijgen op het onderwerp **“Talent”** en hoe **creativiteit** zich manifesteert bij kinderen. Hierdoor kunnen we het potentieel in het kind ontdekken en aanspreken. De tools die we in deze scriptie hebben getoond, dienen als aanbevelingen naar de stad Genk. Het zijn louter concepten die als aanzet dienen om een groter project op poten te zetten. Echter, denken we wel dat deze detectietools een krachtig resultaat kunnen tewerkstellen dat kinderen helpt om hun *artistieke* talent(en) te vinden. Zoals Danielle krekels heeft gesteld en waar wij ons bij aansluiten:

“ Wat erin zit, komt er uit”.

Noten

---

[1] Danielle Krekels is een Belgisch expert op het gebied van talentontwikkeling, met name de KernTalenten. Krekels heeft ook ervaring op het gebied van onderwijs en heeft veel geschreven en gesproken over het belang van het herkennen en ondersteunen van hoogbegaafdheid. Ten slotte is ze de oprichter van Exentra, een organisatie gespecialiseerd in het begeleiden van hoogbegaafde kinderen en volwassenen.

[2] (L.Briers, persoonlijke communicatie, 27 oktober 2023).

[3] Luk Dewulf is een Belgische psychotherapeut en auteur. Hij studeerde Pedagogische Wetenschappen, specialisatie onderwijskunde aan de KU Leuven en vervolgde zijn studies daar met een specialisatie in leerstoornissen.

[4] (L.Briers, persoonlijke communicatie, 17 november 2023).

[5] (L.Briers, persoonlijke communicatie, 28 februari 2024).

[6] (L.Briers, persoonlijke communicatie, 20 maart 2024).

[7] (L.Briers, persoonlijke communicatie, 20 maart 2024).

Bronnenlijst

Ambachew, M. (2022, 30 november). Spotify's 2022 'Wrapped' curates listeners' personality through their favorite tunes. [afbeelding] Geraadpleegd op 18 maart 2024, van <https://www.adweek.com/media/spotify-s-2022-wrapped-curates-listeners-personality-through-their-favorite-tunes/>

Ankal, H. Symons, L., (2018, 20 februari). *Jeugdwelzijnswerk vroeger en nu*. Geraadpleegd op 8 maart 2024, van <https://www.mo.be/boek/het-jeugdwelzijnswerk-vroeger-en-nu>

ART BASICS for CHILDREN. 'Een school voor het leven'. ABC HUIS- Brussel. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van <https://www.abc-web.be/abc-huis-brussel/>

Begum, J., Seed, S., Wahome, C. (2024, 20 februari). *Self-Efficacy: Examples and Benefits*. WebMD. Geraadpleegd op 11 april 2024, van <https://www.webmd.com/balance/what-is-self-efficacy>

Bremmer, M., Heijnen, E., Lucero, J. (z.d.). *School as material*. Geraadpleegd op 21 maart 2024, van <https://www.carrieretijger.nl/functioneren/artisticiteit#:~:text=Wat%20betekent%20artisticiteit%20concreet%3F,de%20producten%20die%20je%20maakt.>

Briers, L. (2024, 31 januari). TD Research [Powerpoint-slides]. Stad Genk. Geraadpleegd op 7 maart 2024, van https://genkbe.sharepoint.com/:p:/r/sites/WGOV-WerkgroepTalentontwikkeling/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7Bco78ebda-3b8a-4fae-8413-9e84819a3156%7D&action=default&cid=6d2fd75f-7ba3-463e-b60a-f8e9884cbe1f&_SRM=2%3AS%3A100&file=20240131%20TD%20Research.pptx

Briers, L., Ramzi, D., Wijnen, S. (2023) *Ouderbetrokkenheid bij talentontwikkeling binnen de Stad Genk* [ongepubliceerde kwaliteitsstudie]. Hogeschool PXL.

Brittain, W. L., Lowenfeld, V. (1964). *Creative and Mental Growth: The Classic Statements of Children's Creative Expression Through Art* (2e editie). The Macmillan Company. Geraadpleegd op 23 maart, van <https://ia800702.us.archive.org/10/items/creativementalgroo/creativementalgroo.pdf>

Brutger, J. (2011, 18 juni). *Art Education Resource Page*. Geraadpleegd op 24 maart 2024, van <https://www.d.umn.edu/artedu/>

Burgess, B. (2023, 4 december). *How to find and share your Spotify Wrapped 2021*. [afbeelding]. Geraadpleegd op 18 maart 2024, van <https://www.groovypost.com/howto/find-and-share-your-spotify-wrapped-2021/>

Centrum Ethiek in de Sport. (z.d.). *Sportouders. Centrum Ethiek in de Sport*. Geraadpleegd op 12 april 2024, van <https://www.ethischsporten.be/themas/sportouders/#:~:text=Een%20stimulerende%20ouder%2Dkindrelatie%20zorgt,een%20sportieve%20sfeer%20te%20cre%C3%ABren.>

Cherry, K. (2023, 27 februari) *Self Efficacy and Why Believing in Yourself Matters*. Geraadpleegd op 11 april 2024, van <https://www.verywellmind.com/what-is-self-efficacy-2795954>

Claes, L. (2020). *This is me! Het welbevinden van kinderen bevorderen a.d.h.v talentontwikkeling in Zuid-Afrika*. [Bachelorproef] Hogeschool pxl.

Csiksentmihalyi, M. (1990). *Flow- The Psychology of optimal experience*. Harper. Geraadpleegd op 16 december 2023, van https://www.researchgate.net/publication/224927532_Flow_The_Psychology_of_Optimal_Experience

De Bruyn, S., Lamberts, M., Plovie, E., Pollet, I., Schoffelen, J., Szekér, L., Vermeersch, L. (2021) *De toegankelijkheid van vrijwilligerswerk, Analyse van praktijk en beleid*. KU Leuven, HIVA- onderzoeksinstituut voor arbeid en samenleving, UCLL. Geraadpleegd op 26 februari 2024, van <https://www.vlaanderen.be/cjm/sites/default/files/2021-10/onderzoeksrapport-toegankelijkheid-vrijwilligerswerk.pdf>

de Jong, H. (2016, 1 juni) *Talent binnenstebuiten*. Wij leren.nl. Geraadpleegd op 10 april 2024, van <https://wij-leren.nl/talent-binnenstebuiten.php>

Dewulf, L. (2021). *De talentenfluisteraar, haal het beste uit jezelf* (1e editie). LannooCampus, Tielt.

Dewulf, L. (2009). *Ik kies voor mijn talent. Het basiswerk voor talent*. (25e editie). LannooCampus, Tielt.

Dewulf, L. (z.d.). *Kiezen voor talent*. Geraadpleegd op 9 maart 2024, van <https://www.kiezenvoortalent.be/>

Eeckhaut, D. (2013, 18 november). *Neem een kijkje in de 'Jos Vaessen Talent Academy'*. HLN. Geraadpleegd op 3 maart 2024, van <https://www.hln.be/racing-genk/neem-een-kijkje-in-de-jos-vaessen-talent-academy~a5f358a7/>

Elen, J., Thys, A. (red.) (2017). *Leren in maatschappelijk betrokken onderwijs. Basis inzichten voor leraren nu en in de toekomst*. (2e editie). Universitaire pers Leuven, Leuven.

Emile Van Dorenmuseum. (z.d.). *Genck, station d'artistes*. Geraadpleegd op 14 maart 2024, van <https://www.emilevandorenmuseum.be/genck-station-dartistes#:~:text=Verschillende%20kunstenaars%20kwamen%20dan%20ook,pleitbezorgers%20van%20landschaps%2D%20en%20natuurbehoud>.

GIGOS. (z.d.). *Basiswerking*. Geraadpleegd op 8 maart 2024, van <https://gigos.be/nl/werking/basiswerking>

Gregory, D. C. (2002). *The stages of Artistic Development*. Geraadpleegd op 23 maart 2024, van https://makingartwork.files.wordpress.com/2012/12/stages_of_art_development.pdf

Gruszka, A., Tang, M. (z.d.). *Handbook of the Management of Creativity and Innovation, Chapter 3: The 4P's Creativity Model and its Application in Different Fields*. Geraadpleegd op 24 november 2023, van <https://core.ac.uk/download/pdf/149242735.pdf>

Hasselt (z.d.) *Ontdek de Hasseltse verenigingen*.

Geraadpleegd op 15 april 2024, van <https://www.hasselt.be/sites/hasselt/files/2021-08/Hasselt-BrochureVerenigingen-2021-A5-0819-LR.pdf> Heijs, L. (z.d.). *Wat is ouderbetrokkenheid?* Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 8 april 2024, van <https://www.nji.nl/voor-en-vroegschoolse-educatie-vve/wat-ouderbetrokkenheid#:~:text=Bij%20ouderparticipatie%20gaat%20het%20om,in%20ouderraad%2C%20medezeggenschap%20of%20schoolbestuur>

Heijs, L. (z.d.). *Wat is ouderbetrokkenheid?* Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 8 april 2024, van <https://www.nji.nl/voor-en-vroegschoolse-educatie-vve/wat-ouderbetrokkenheid#:~:text=Bij%20ouderparticipatie%20gaat%20het%20om,in%20ouderraad%2C%20medezeggenschap%20of%20schoolbestuur>

Idea Sandbox. (2023, 9 mei). *Difference Between Artistic & Creative Ability*. Geraadpleegd op 21 maart 2024, van <https://idea-sandbox.com/blog/difference-between-artistic-creative-ability/>

Jeugdwerk voor Allen. (z.d.). *De 7 B's van een toegankelijke jeugdwerking*. [Brochure]. Geraadpleegd op 16 april 2024, van https://www.uitdemarge.be/wp-content/uploads/2021/04/7Bs-toegankelijk-jeugdwerk_JwVA.pdf

Kindertekeningen (z.d.). *Ontwikkeling van kindertekeningen*. Geraadpleegd op 12 februari 2024, van <https://kindertekeningen.webnode.nl/>

Kompano kennisplatform. (z.d.). *Motivatatie volgens de zelfdeterminatietheorie*. Geraadpleegd op 28 januari 2024, van <https://wiki.kompano.org/motivatatie-volgens-de-zelfdeterminatietheorie/>

KRC Genk. (z.d.). *Maak kennis met TALim*. Geraadpleegd op 14 maart 2024, van <https://www.krcgenk.be/nl/krc-genk-tv/1497/maak-kennis-met-talim>

Krekels, D. (2018). *Krachtig met kerntalenten* (1e editie). M-Books, Standaard uitgeverij, Antwerpen.

Laakdal. (2024, 11 maart). *Laakdal introduceert speeltuinkaarten*. Geraadpleegd op 15 april 2024, van <https://www.laakdal.be/speeltuinkaarten>

LABIOMISTA. (n.d.). *TECHVILLE*. Geraadpleegd op 26 februari 2024, van <https://www.labiomista.be/techville>

LUCA school of arts. (z.d.). *Campus Genk/ C-mine*. Geraadpleegd op 15 maart 2024, van <https://www.luca-arts.be/nl/campus-genk-c-mine>

Mind Tools Content Team. (z.d.). *The Flow Model Balancing Challenge and Skills*. MindTools, geraadpleegd op 18 december 2023, van <https://www.mindtools.com/a3u4xut/the-flow-model>

Mulder, P. (2012, 22 oktober). *Flow model van Mihaly Csikszentmihalyi*. toolshero. Geraadpleegd op 18 januari 2024, van <https://www.toolshero.nl/psychologie/flow-model-csikszentmihalyi/>

Narowawski, J. P. (2010, 29 juni). Three Conditions Required for the Mental State of Flow. *Karma*. geraadpleegd op 18 december 2023, van <https://www.karmacrm.com/blog/three-conditions-required-for-the-mental-state-of-flow/>

Paul, P. S. J. (1999, 4 april). *Letter to artists*. Geraadpleegd op 12 mei 2024, van <https://saintmichaelparish.org/wp-content/uploads/2020/06/JPII-Letter-to-Artists.pdf>

Peeters, W. (2018, 24 januari). *De Flow theorie van Mihaly Csikszentmihalyi*. Vernieuwenderwijs. Geraadpleegd op 18 december 2023, van <https://www.vernieuwenderwijs.nl/de-flow-theorie-van-mihaly-csikszentmihalyi/>

Redactie. (z.d.). Vriendenboekjes, zo zorg je dat je ze niet meer kwijtraakt. *De Mamagids, jouw kompas in ouderschap*. Geraadpleegd op 8 april 2024, van <https://www.demamagids.nl/vriendenboekje-kwijt-voorkomen-oplossing/>

Rhodes, M., (1916). An Analysis of Creativity. *Phi Delta Kappan*, Volume 42 (7), p.305-310. Geraadpleegd op 6 februari 2024, van <https://www.jstor.org/stable/20342603>

Samengenk maken. (2016, 24 januari). *De bibambassadeurs*. Geraadpleegd op 20 november 2023, van <https://samengenk maken.wordpress.com/2016/02/24/de-bibambassadeurs/>

Sapungan, G., M., Sapungan, R., M. (2014). Parental Involvement in Child's Education: Importance, Barriers and Benefits, *Asian Journal of Management Sciences & Education*, Volume 3 (2). p.42-48. Geraadpleegd op 25 maart 2024, van https://www.researchgate.net/publication/283539737_Parental_Involvement_in_Child's_Education_Importance_Barriers_and_Benefits

Schuls, M. (2018, 18 april). *Talentontwikkeling: ouders als 'chauffeur'?* Allesoversport. Geraadpleegd op 23 maart 2024, van <https://www.allesoversport.nl/thema/bewegstimulering/talentontwikkeling-ouders-als-chauffeur/>

Sjanjersberg, I. (z.d.). *Overschat 'Talent' niet. Sport plezier kun je maken!* Sportplezier. Geraadpleegd op 10 april 2024, van https://sportplezier.nl/content/2017/03/170320_overschat-het-talent-niet

SportKompas. (z.d.). *Wat is SportKompas?* Geraadpleegd 23 oktober 2023 van <https://www.sportkompas.be/nl>

Stad Genk. (z.d.). *Genk in cijfers*. Geraadpleegd op 25 november 2023, van <https://genk.incijfers.be/dashboard/dashboard/onderwijs>

Stad Genk. (z.d.). *Genkse Academie*. Ga voor kunst. Geraadpleegd op 15 maart 2024, van <https://www.gavoorkunst.be/>

Stad Genk. (z.d.). *Talent in Genk - innovatie*. Geraadpleegd op 18 december 2023, van <https://www.genk.be/talent-innovatie>

Stad Genk. (z.d.). *Kunst- en Cultuurprojecten*. Geraadpleegd op 15 maart 2024, van <https://www.genk.be/projectsubsidiecultuur>

Statbel. (2023, 14 september). *De helft van de alleenwonenden bezit geen auto*. Statbel België in cijfers. Geraadpleegd op 1 april 2024, van <https://statbel.fgov.be/nl/themas/mobiliteit/verkeer/wagenbezit-huishouden#:~:text=Procentuele%20verdeling%20oper%20type%20huishouden&text=37%2C1%25%20heeft%20slechts%20%C3%A9%C3%A9n,koppels%20met%20een%20inwonend%20kind.>

Stevens, J. (z.d.). *Wat is talent en wat zijn talenten?* Geraadpleegd op 23 maart 2024, van <https://www.desteven.nl/persoonlijke-ontwikkeling/persoonlijk-ontwikkeltraject/willen-kunnen-zijn/zijn/wat-is-talent>

Teixeira, C. (z.d.). *Stages of Artistic Development*. Geraadpleegd op 3 maart 2024, van <https://stagesofartisticdevelopment.weebly.com/>

Tromp, D. (z.d.). *Wat is motivatie?* Geraadpleegd op 8 januari 2024, van <https://marielletromp.nl/wat-is-motivatie/#antwoorden>

UHasselt. (z.d.). *Ontdek 'later' met TALim*. Geraadpleegd op 8 maart 2024, van <https://www.talim.be/>

Van Dale. (Z.d.). Motivatie. In *Van Dale*. Geraadpleegd op 8 januari 2024, van <https://www.vandale.nl/gratis-woordenboek/nederlands/betekenis/motivatatie>

Van den Berg, J. (2022, 9 november). *Wat kun je als school doen om ouders meer betrokken te krijgen?* Expertisecentrum Wetenschap & Technologie. Geraadpleegd op 23 maart 2024, van <https://www.iederkindeentalent.nl/kun-als-school-om-ouders-meer-betrokken-krijgen/>

Van Houcke, A. (z.d.). *Heel wat mensen hebben geen talenten*. Geraadpleegd op 8 maart 2024, van <https://www.acoach.be/heel-wat-mensen-hebben-geen-talenten/>

Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., Lens, W. (2007). (Willen, moeten en structuur in de klas : over het stimuleren van een optimaal leerproces), in *Begeleid Zelfstandig Leren*, Nr. 16. Geraadpleegd op 1 april 2024, van https://www.vfo.be/docs/vfostudiedag2007_vansteenkiste_BZL2007.pdf

Vereycken, S. (2017, 20 oktober). *Van 100 tot meer dan €2.000: Zoveel kost de sport van jouw kind*. HLN. Geraadpleegd op 15 april 2024, van [https://www.hln.be/familie/van-100-tot-meer-dan-2-000-zoveel-kost-de-sport-van-jouw-kind~a25710e7/Zinkinfo Benelux](https://www.hln.be/familie/van-100-tot-meer-dan-2-000-zoveel-kost-de-sport-van-jouw-kind~a25710e7/Zinkinfo%20Benelux). (z.d.). *Jos Vaessen Talent Academy*. Geraadpleegd op 3 maart 2024, van <https://www.zinkinfobenelux.com/projecten/jos+vaessen+talent+academy>

Vlaamse gemeenschapscommissie (z.d.). *TALENTONTWIKKELING EN PLEZIER*. Onderwijscentrum Brussel. Geraadpleegd op 12 maart 2024, van <https://ondersteuningstoolbredeschool.be/content/1-wat-is-brede-school/2-kernaspecten-van-maximale-ontwikkeling/inspiratiefiche-talentontwikkeling-en-plezier.pdf>

Vlaanderen. (z.d.). Toegankelijkheid Zeven B's als analysekader om drempels in kaart te brengen en weg te werken. *Opgroeien*. Geraadpleegd op 16 april 2024, van <https://www.opgroeien.be/kennis/themas/toegankelijkheid/zeven-bs-als-analysekader-om-drempels-kaart-te-brengen-en-weg-te-werken#:~:text=6.,kwitatieve%20begeleiding%20of%20ondersteuning%20krijgen>

Vlaanderen, Onderwijs en Vorming (z.d.). *Workbook: Dataloop inschrijvingen DKO*. Geraadpleegd op 19 maart 2024, van <https://onderwijs-tableau.vlaanderen.be/t/EXTERN/views/DataloopInschrijvingenDKO/Kaart?%3Aembed=y&%3AisGuestRedirectFromVizportal=y&%3Atoolbar=top>

Vlaanderen. (z.d.). 9 b's van toegankelijkheid. *Agentschap integratie & inburgering*. Geraadpleegd op 23 maart 2024, van <https://www.integratie-inburgering.be/nl/wat-kunnen-we-voor-jou-doen/ondersteuning-voor-je-organisatie-of-lokaal-bestuur/participatie/kwetsbare-groepen-met-een-migratieachtergrond-bereiken/9-bs-van-toegankelijkheid>

Vlaanderen. (z.d.). *Kwetsbare groepen met een migratieachtergrond bereiken*. Agentschap integratie & inburgering. Geraadpleegd op 15 februari 2024, van <https://www.integratie-inburgering.be/nl/wat-kunnen-we-voor-jou-doen/ondersteuning-voor-je-organisatie-of-lokaal-bestuur/participatie/kwetsbare-groepen-met-een-migratieachtergrond-bereiken>

Vlaanderen. (z.d.). *Schooluitval voorkomen*, Opgroeien Vlaanderen. Geraadpleegd op 26 februari 2024, van <https://www.opgroeien.be/kennis/themas/onderwijskansen-versterken/schooluitval-voorkomen>

VRT nws. (2021, 15 maart). *40% van kwetsbare gezinnen kan geen lidgeld voor hobby betalen*. Geraadpleegd op 15 april 2024, van <https://www.vrt.be/nl/over-de-vrt/nieuws/2021/03/15/40-van-kwetsbare-gezinnen-kan-geen-lidgeld-voor-hobby-betalen/>

Werkhuis. (z.d.). *Over ons*. Geraadpleegd op 15 maart 2024, van <https://werkhuisgenk.be/#overons%20>

Zinkinfo Benelux. (z.d.). *Jos Vaessen Talent Academy*. Geraadpleegd op 3 maart 2024, van <https://www.zinkinfobenelux.com/projecten/jos+vaessen+talent+academy>

Gebruik GenAI

Hieronder worden alle vragen bijgehouden die door ons aan ChatGPT gesteld zijn. Omdat deze scriptie over een lange tijdsperiode is geschreven, worden enkel de vragen aangehaald die wij ter referentie gebruikt hebben.

ChatGPT, antwoord op “Verbeter de tekst op spelling”.

- Ter referentie om onze geschreven tekst helderder te formuleren.

ChatGPT, antwoord op “Woord X is moeilijk, anders schrijven aub”.

ChatGPT, antwoord op “Probeer dit eens korter samen te vatten”.

- Tussen conclusies, ter inspiratie voor de eindconclusie.

ChatGPT, antwoord op “Vat deze teksten (eigen tussenconclusies) samen”.

- Ter inspiratie voor een eindconclusie.

ChatGPT, antwoord op “Middelbaar niveau”.

- Inspiratie om zelf geschreven teksten makkelijker te verwoorden.

ChatGPT, antwoord op “Vul deze tekst verder aan”.

- Ter inspiratie om het onderzoek mogelijk te verbreden, bijvoorbeeld.
“Wat zijn mogelijke drempels die ouders kunnen hebben bij X”.
- Mogelijke denkstappen om een onderzoek uit te voeren.

ChatGPT, antwoord op “Maak de tekst verder af met deze bedenkingen/ woorden/teksten als aanvulling”.

- Ter referentie voor het schrijven. Dit met de reden dat we niet altijd de juiste zinsbouw vonden om bepaalde zaken helder te formuleren.

***“Artistic talent is a gift from god and whoever discovers it
in himself has a certain obligation:
to know that he cannot waste this talent, but must develop it.”
(Paus Johannes Paulus II, 1999).***

LUCA
SCHOOL OF ARTS

Andrea Grimaldi

Dries Putzeis

Tommy Senders